

IKE APIE SOVIETŲ PASIGYRIMA RAKETOMIS

MACMILLANAS PRAŠO BULGANINĄ PRIIMTI NUSIGINKLAVIMO PLANĄ

Užtektų pasakyti žodį Zorinui ir pažanga Londono konferencijoje būtų užtikrinta

LONDONAS. — Anglijos ministeris pirmininkas Harold MacMillan savo laiške Sovietų ministerių tarybos pirmininkui Bulganinui rašo, kad nusiginklavimo derybų vaisiai Londono konferencijai pareina nuo Sovietų Sąjungos.

Britų premjeras, atsakydamas Bulganinui į jo liepos 20 d. notą, priminė ir bėdas Viduriniuose Rytuose. Sovietų elgesys šioj pasaulio daly vargu derinasi su jų žodžiais apie taikos troškimus, pastebėjo MacMillan.

Nusiginklavimas - Svarbiausias uždavinys

Britų ir Sovietų premjerai savo susirašinėjime pripažino, kad nusiginklavimas yra pats svarbiausias tarptautinis klausimas, laukias skubaus sprendimo. Deja, derybos šiuo klausimu nuo ankstyvo pavasario nedavė jokių vaisių. Bet užtektų pasakyti Bulganinui žodį, ir nusiginklavimo konferencijoj pasirodytų pažanga, rašo MacMillan.

Ligšioliniai Sovietų delegato Zorino žodžiai ir tonas nepatvirtino Vakarų šalių optimizmo. Zorinas, atmesdamas Vakarų pasiūlymus, dar juos išplūdo už apgaulingą laikymąsi, Amerikos ruošimais karui, apgailestauja savo laiške britų premjeras.

Vokietijos suvienijimas

Į kitus Bulganino iškeltus klausimus, kaip Europos saugumą ir Vokietijos suvienijimą, Anglijos ministeris pirmininkas atsakė, kad šioji politika buvo Vakarų šalių (JAV, Anglijos, Prancūzijos ir Vakarų Vokietijos) aiškiai deklaruota liepos 29 d. Berlyno pareiškimė.

Ten pakartota, kad Vokietija turi būti suvienyta per laisvus rinkimus ir kad naujoji, suvienytos Vokietijos vyriausybė, turi laisvai spręsti savo vidaus ir užsienio politiką.

Po to Chruščevas, atvažiavęs į Rytų Berlyną, griežtai atmetė šiuos principus Vokietijai suvienyti. Nematyti, kad iš tokio susirašinėjimo, kaip MacMillano ir Bulganino, būtų galima laukti Kremliaus vyriausybės pasikeitimo bet kurio tarptautiniu klausimu.

Unijos vadai žada apsivalyti nuo sukčių, apgavikų

NEW YORKAS. — Minint Amerikoj 75-tą Darbo Dieną, unijų konferencijos AFL-CIO prezidentas George Meany pasakė per televiziją:

"Mes galime ir mes pašaliname iš savo tarpo tuos žmones, kuriuos tyrinėjimų institucijos (kongresiniai komitetai) nustatė, kad jie savo veikloj pasiduoda korupcijai elementų ar asmenų įtakai."

"Unijose nėra vietos tiems, kurie išnaudoja piktą pasitikėjimą, kurie išnaudoja unijų fondus asmeniniam pasipelnymui, kurie bendrauja su gėsenais ir apgavikais, kurie savo gėdingais darbais daro negarbę visam darbininkų unijų sąjūdžiui."

IŠ VISO PASAULIO

Žuvo 206 keleiviai
KINGSTOWN, Jamaika. — Sekmadienio baisioj traukinio katastrofoj žuvo daugiau žmonių, negu iš pradžių pranešta — 206. Tarp 500 sužeistų yra daugis prie mirties, ir žuvusių skaičius per tai dar padidės. Traukinio keleiviai buvo katalikų ekskursijos nariai.

JAV ginkluojančios Vietnamą

HONG KONGAS. — Komunistinės Kinijos premjeras Chou En-lai užpuolė Ameriką už tariamą ginklų siuntimą į antikomunistinį Pietų Vietnamą. Chou apie tai kalbėjo šiaurės Vietnamo (komunistų) ambasadoj, švenčiant "nepriklausomybės" dieną.

Danija priėmė 64 lenkus
KOPENHAGA, Danija. — Iš 70 lenkų, kurie pabėgo iš keičinio laivo Batory, 64 gavo Danijos leidimą nuolatiniame apsigyvenimui. Dar nežinoma, kaip Danija pasielgs su likusiais 6, kurie iš Danijos tuoj pabėgo į Švediją, bet buvo grąžinti atgal.

Chruščevas ištrems iš šepilovą

MASKVA. — Kai tik šepilovas išeis iš Maskvos ligoninės, jis bus išsiųstas kur tai į Aziją mokytoju vienoj aukštojo mokykloj. Šepilov, ilgametis Pravdos redaktorius ir trumpalaikis užsienio reikalų ministeris, susidėjo su Molotovo-Malenkovo "antipartine" grupe ir nukentėjo. Jis buvo pašalintas iš komunistų partijos sekretorių.

Anglų unijų konferencija
BLACKPOOL, Anglija. — Pirmadienį čia prasidėjo anglų unijų 89-ta metinė konferencija. Darbo partijos vadai Hugh Gaitskell ir parlamento narė Miss Margaret Herbison ragino unijų atstovus remti darbo partijos tolesnį pramonės nacionalizavimo programą, jei darbiečiai vėl laimėtų rinkimus.

8,000 jugoslavų Austrijoj
VIENA, Austrija. — Per pastaruosius 3 mėnesius į Austriją pabėgo 8,000 jugoslavų ir prašė leidimo apsigyventi. Jugoslavų pabėgėliai sukėlė Austrijai naują sunkią problemą. 9 stovyklos jau yra perpildytos. Gi Austrijoj tebėra 26,000 vergų pabėgėlių. Austrai kreipėsi į Jungtines Tautas pagalbos.

Apiplėšė Jos Pikeli

Antradienį apie 11 val. į Joe Pikelio krautuvę prie Halsted st., tarp 32 ir 33 st., įsiveržė 3 juodi plėšikai, jį skaudžiai sumušė, pagrobė \$30 ir pabėgo. Keletas vaikų pastebėjo jų automobilį ir užsirašė numerį. Netrukus policija plėšikus pagavo prie State st. Pikelis nugalbentas į ligoninę. Paskutinį kartą jis buvo plėšikų aplankytas šį pavasarį.

PREZ. EISENHOWERIS šypsosi su žmona, jai išėjus po 3 savičių iš Walter Reed ligoninės, kur jai buvo padaryta ginekologinė operacija. Trečiadienį, išeidami atostogų į Newport, Rhode Island.

VAKARAI PRIPRAŠĖ SOVIETUS TĖSTI NUSIGINKLAVIMO DERYBAS LONDONE

Optimistas dėl susitarimo galimybių yra tik Amerikos delegatas Harold Stassen

LONDONAS. — Sovietų atstovas Valerian Zorin antradienį sutiko tęsti toliau nusiginklavimo derybas ir tuo atidėjo dar kuriam laikui nemalonios žinios pranešimą, kad iš tų derybų nebus jokių vaisių.

Zorinas Vakarų šalių (JAV, Anglijos, Prancūzijos ir Kanados) suglaustą į 11 punktų nusiginklavimo projektą atmetė tą pačią dieną, pereitą savaitę. Vakariečiai paprašė, kad Zorinas duotų jiems formalų Kremliaus vyriausybės atsakymą ir paaiškintų, kodėl vakariečių projektui buvo Zorino taip iškritikuoti.

Apie tai konferencijos dalyviai yra kartkartėmis girdėję Sovietų delegatų išsiskindėjimus. Anglų spauda yra nuomonės, kad Vakarų šalys nesulauks palankaus atsakymo, jei neatsisakys savo sąlygų, siejamų su atominių ginklų bandymų moratoriumu (laikynu sustabdymu, 2 metams).

H. Stassen — "realistas"
Anglų spauda vadina JAV nusiginklavimo konferencijos delegatą Harold Stassen vieninteliu optimistu, kuris vis dar neprarado vilties susitariti su Sovietais.

Stassen, atvažiavęs iš Washingtono su naujomis instrukcijomis, pasakė, kad jis nėra nei optimistas, nei pesimistas. Jis tik esąs realistas, tik, jog Sovietams atominio karo pavojus yra lygiai baises, kaip ir Vakarams, ir kad jie turi tokių pat norų sustabdyti atominio ginklavinimo lenktynes, kaip ir Vakarų šalys. Tik Sovietai norį išgauti susitarimą, laikantis jų sąlygų.

Šnekama nuo kovo 18 dienos
Dabartinė nusiginklavimo konferencija (ji nėra pirmoji) prasidėjo kovo 18 dieną. Konferencijos dalyviai yra: SSSR, Amerika, Anglija, Prancūzija ir Kanada.

Šios valstybės sudaro Jungtinių Tautų nusiginklavimo komitetą. Kai rugsėjo vidury prasidės JT pilnaitės susirinkimas, prasidės vieni kitų kaltinimai už nusiginklavimo konferencijos nepasisekimą.

Vakarai mano, kad jie yra atėmę Sovietams didelę dalį propagandinių ginklų savo konstruktyviais pasiūlymais.

Trėmimų įstatymas yra nukreiptas prieš nerusus

PJT seimo pirmininko V. Masens pareiškimas

NEW YORKAS. — Pavergtųjų Jungtinių Tautų seimo pirmininkas Vilis Masens savo atvirame laiške New York Times laikrašty patikslino Maskvos korespondento aprašymą naujojo įstatymo, deportuoti prievartos darbams "valkatas, nenorinčius dirbti, spekuliantus, "parazitinius" elementus.

Villis Masens rašo, kad naujasis Sovietų įstatymas nėra nukreiptas prieš "antisocialinius parazitus", kaip kad išsireiškia komunistų propaganda, bet prieš Sovietų valdžios priešus. Įstatymas ypač yra griežtai taikomas tose užimtose šalyse, kur rusifikacijos ir komunistinio procesas varomas didžiausiu griežtumu, kaip Estijoje, Latvijoje, Lietuvoj, Besarabijoje, Bukovinoj, Pakarpatijoje ir lenkų srityse, priskirtose prie Sovietų Sąjungos.

Prisidengiant "antisocialinių parazitų kovai" Sovietai nori priduoti legalumo tolimesnei deportacijų praktikai.

Kadangi trėmimų "teismai" pavesti vietinių gyventojų bendruomenėms, N. Y. T. korespondentas šį Sovietų dekretą sulygina su sena graikų ir anglosakų praktika. Bet toks palyginimas yra be pagrindo, sako Vilis Masens.

Kadangi vis daugiau rusų atgabena į užimtas sritis, tų sričių įstaigų darbininkai turi užleisti jiems vietas ir eiti į prasčiausius darbus, į kolchozų vergiją. Kas nesutinka, trėmiamas ir prievartos darbus, kaip "parazitas", tikrenybė, kaip rusinimo ir bolševikinimo auka. Jau-nimas, baigęs aukštąjį mokslą, taipgi raginamas ieškoti darbo plačiojoj Sovietijoje, Sibire. Kas nesutiks važiuoti geruoju, bus deportuojamas irgi kaip "socialinis parazitas". Grąžintieji iš katorgos žmonės sugriauta sveikata gali būti vėl išsiųsti, jei jie nepajėgs dirbti sunkų darbą ir jo vengs.

Šiame Sovietų įstatyme graikiška yra tik tragedija, kurią kenčia Europos tautos, patekusių į Sovietų valdžią, sako PJT seimo pirmininkas.

NUO GINKLO IŠBANDYMO IKI JO GAMINIMO YRA TOLIMAS KELIAS

Prezidentas abejoja, kad Sovietai pradėtų greit gaminti tolumo skridimo robotus

WASHINGTONAS, D. C. — Prieš išvažiuojant vasaros atostogų į Newport, Rhode Island, prezidentas Eisenhoweris trečiadienį sušaukė spaudos konferenciją ir atsakė į eilę vidaus ir užsienio politikos klausimų.

Per Darbo Dieną žuvo 610 žmonių

WASHINGTONAS, D. C. — AP surinktomis žiniomis, per Darbo Dienos šventę Amerikoj nuo nelaimingų atsitikimų žuvo 610 žmonių.

Iš jų 431 žuvo automobilių nelaimėse, 87 nuskendo besimaudydami, ir 92 žuvo lėktuvų ir kitokiose nelaimėse.

Daugiausia nuo automobilių žuvo Kalifornijoje — 50 žmonių, Illinois valstybėje žuvo 20, Wisconsin 16, Indianoj 15.

T. gvardija saugo mokyklą nuo negrų

Gubernatorius naudoja jėgą prieš federalinį nutarimą

LITTLE ROCK, Ark. — Gubernatorius Fausbus pasipūtė tautinę gvardiją ir valstybės policiją saugoti Little Rock aukštesniąją mokyklą, kad jon neįeity negrų mokiniai, kaip buvo numatyta pagal JAV aukščiausiojo teismo nutarimą.

Į mokyklą buvo užsirašę 9 negrų mokiniai 2,000 baltųjų. Po to ir mokyklos taryba nutarė laikinai sustabdyti mokyklos intergravimą. Gub. Fausbus paaiškino, kad dėl tvarkos ir ramybės išlaikymo ši aukštesnioji mokykla kurį laiką turi likti kaip buvusi, skirta tik baltųjų mokiniams.

Malajos karalius išrinktas 5 metams

KUALA, LAMPUR, Malaja. — Naujoji Malajos karalystė, federalinė monarchija, priėmė višiskai skirtingą konstituciją nuo kitų konstitucinių monarchijų.

Karalius, Sir Abdul Rahman, arba princas Negri Sembilan, 62 metų amžiaus, buvo išrinktas monarchu 5 metams, kaip prezidentas. Jis vadinsis Yang Di Pertuan Agong, kaip galva septynių sultonų ir vieno radžos.

Daugiausia galios tačiau turės ministeris pirmininkas princas (tengku) Abdul Rahman. Kad ir to paties vardu, jis nėra giminė "prezidentiniam" karaliui.

Malajos federalinė karalystė susideda iš 7 valstybių. Ji turi 7 mil. gyventojų — malajų, indų ir kinų. Artimiausiu laiku naujoji valstybė bus priimta į Jungtines Tautas, kaip 82-ras narys.

—Gen. Raymond Wheeler atvyko į Egiptą susitarti dėl sumos už Suez kanalo išvalymo ir atstatymo darbus. Gen. Wheeler vadovavo šiam darbui, kaip JT gen. sekretoriaus igaliojimas. Darbus vykdė olandų, danų ir vokiečių kompanijos.

Korespondentai iškėlė ir Sovietų pranešimą apie jų tarpkontinentinės raketos sekmingą išbandymą. Jie klausė prezidentą, ką jis gali pasakyti apie Amerikos pastangas išstbulinti šiuos ateities karo ginklus.

Daug nepasakytą

Prezidentas atsakė, kad Sovietų pranešime krinta į akį ne tiek tie dalykai, kurie pasakyti, kiek dalykai, kurie nepasakyti. Aplamai Sovietų pranešimas buvęs labai suktas. Sovietai žinomi ne nuo dabar savo pareiškimais, kurie turi tarnauti jų politiniams - propagandiniams tikslams, pastebėjo prez. Eisenhoweris.

Sovietų pranešime jis pasigedo tvirtinimo, kad jie būtų pradėję gaminti tarpkontinentines raketas. Gi vien tik tokių ginklų išbandymas dar toli gražu nereikia tų ginklų gaminimą.

Šalies saugumas neleido prezidentą plačiau painformuoti, kas yra daroma ir padaryta Amerikos raketinių ginklų programoj. Prezidentas tačiau užtikrino, kad į šiuos ginklus atkreiptas didžiausias dėmesys ir paskirtos milžiniškos sumos.

Nuomonė apie kongresą

Apie pasibaigusią kongreso sesiją prezidentas pasakė, kad jis nesako, jog jis yra ja visiškai nepatenkintas. Vienas iš didžiausių šio kongreso darbų buvo Vidurinių Rytų apsaugos ir paramos programos priėmimas (Ikes doktrinos), pripažino prezidentas.

Bet kongresas nesuradęs kelių žymiau sutauptų vyriausybės išlaidas, kad būtų galima kalbėti apie mokesčių sumažinimą. Išlaidos sumažintos tik \$1 bil.

Kitais metais gal ir bus galima pagalvoti apie mokesčių sumažinimą, su sąlyga, jei vyriausybės išlaidos bus dar daugiau sumažintos ir jei vyriausybės neužtikis kokios nors pavojingos tarptautinės staigmenos.

Infliacijos pavojų prezidentas laiko svarbiausia vidaus problema. Bet įvesti kainų ir algų kontrolę, jis nenori. Prezidentas stengsis paveikti unijas ir darbdavius, kad jie ieškotų laisvu noru kelių infliacijos pavojui pašalinti.

Mirė Peter Freuchen

NEW YORKAS. — Garsus danų keliautojas ir rašytojas Peter Freuchen, šeštadienį išvykęs į naują šiaurės ašigalio ekspediciją, mirė antradienį nuo širdies smūgio Elmendorf aviacijos bazėj Aliaskoj.

Su juo buvo iškeliavę Donald MacMillan, narys Peary ekspedicijos, kuri pirmoji pasiekė šiaurės ašigalį 1909 metais; Sir Hubert Wilkins, poliarinių keilonių veteranas, norvegų, dabar Amerikos pulkininkas Bernt Balchen, dingusio Amundsono iškėtojas 1926 m., ir keli kiti garsūs tyrinėtojai.

Del sukeltų dulkių

(Dienos temomis)

Esu pagundos suimtas kam nors šį rašinį paskirti. Yra proga. Gera proga! Paskirsi, gali atsirasti pavydas, pyktis: kodėl jai ar jam, o ne man? Gali įsiseisti: paskyrė toki nieknieki! Kodėl ne poema ar novelė? Geriau be jokios paskirties. Ramiau. Kas norės ir laiko turės, galės spėlioti, kam paskirta, net savintis. Tegu. Esu kieta įsitikinimo: priešų sau daryti nereikia. Jie ateina nelaukiami. Jų atsiranda daugiau negu reikia. Jie pasirodo, iš kur jų nelaukta, netikėta. Atsiprašu! Nuslydau iš vėžių. Nemandagu!

Turiu kambarį. Gerą kambarį. Patenkintas. Nesistebėkite mano džiaugsmu. Kada nors pastogės neturėjau. O čia jau kambaris! Jis man patinka. Susigyvenau. Pareinu ir apgaubi atokia šventa ramybė, kad jausmų kutenamas pradėdau snūduriuoti kėdėje sėdėdamas. Smagu! Smagu gerame kambarielyje gyventi!

Andai sumečiau padaryti jo apžiūrą, nelyginant, kritika. Perkūnėli tu mano! Kiek dulkių! Sienos aliejiniiais dažais dažytos, bet ir čia dulkių nusėtos. Palūbė kabančios lempos pro dulkes ryškiai jos spalvų nematyti. Kampuose prie lubų voratinkliai tyso. Kertėse net pelėsių įsiveista. O šeiminkė dažnai mane pagirdavo, jog švariai kambarį išlaikiau! Giriamas jaučiaus lyg ana katė glostoma. Nesidairiau, nežiūrėjau savo kambario. Susigyvenau, susipratau, buvo smagu, gera ir savim patenkintas jaučiaus. O dabar, didis apmaudas! Pyktis siaučia. Kuriems galams man buvo reikalinga ta apžiūra! Dulks? Didelis čia daiktas, teisinuos. Pelėsiai? Gal jie nereikalingi? Betgi jie man nieko blogo nedarė. Voratinkliai? Gal jau perdaug? O kas čia tokio? Bet koks įmanrus architektūros darbas! Kokio gabaus esama daugiakojo inžinieriaus! O tų pelėsių koks kuklus varsumas, spalvų susiderinimas. Tik reikia gerai išžiūrėti. Beje, pro dulkes sunku kas nors aiškiai matyti.

ti. Pradėdau ramintis.

I visa tai žvilkteliu, taip sakant iš sociologijos, filosofijos, gal psichologijos taško. Visi tie trys dalykai artimi vienas kitam, nors negimininiai. Tuoj darosi vėsiu, ramiau. Dulks? Aišku, gyvenamame name dulks neišvengiamas — būties būtinybė. Jos gal ir sudaro gyvenimo savotišką jausmą. Kaip jos atsiranda? Gal drabužiais atnešamos, gal pro langus įsiskverbia ar kitais nežinomais keliais įsiveisė. Nėra ko čia dėl jų sielotis. Lai laužo sau galvas dulkių žinovai. Pelėsiai? Kur dulkių yra, atsiranda ir pelėsiai. Vienas paskui kitą seka. Toks gyvenimo dėsni, tokia grandis suregsta. Neišnarplosi. Voratinkliai? Jų visur pilna, kodėl jų darbštus ir landusis šešiakojis negali suauti kambarielyje, jei susidaro tinkamos sąlygos? Tai to, to vabalėlio būtinybė, tai jo gyvybės išsilaikymo tinklas. Ne, ko čia jaudintis! Visa suprantama, aišku ir pateisinama. Deja, atsiranda kažkokia priešgynybė. Nerimstu Jausmai audžia. Pyktis pro visus plyšius lenda. Apsileidimas! Ne, tai neapsileidimas, bet su dulkių susigyvenimas! Supranti? Išvydai jas — apmaudas ima. Nežinojai — buvo gerai, buvai savim patenkintas. Bet šeiminkė įtikino, kad esu tvarkingas, švariai kambarį išlaikau. Žiopy! Šeiminkė mandagi. Tokiu pagyrimu ji tik priminė, kad kambarys valytinas... Nesupratai. Gėda ir pyktis. Neapsiduodu. Kas pas mane svečiuose buvo, visi gėrėjosi kambariu. Galėčiau juos liūdininkais pristatyti... Jų mandagi būta, mandagi svečių būta, taip kaip dera. Jausmai šėlsta. Ir pikto sumintas stveriu drėgną mazgotę. Dirbau visą dieną. Dabar patenkintas lyg katinas lašiniui prarijęs!

Kiek kartų čiaudėdavau dėl tų mano nepatėbėjų dulkių! Kiek kartų nuo slogos apsišaugeti čia valsty, ruošiaus gydytoją aplankyti. Dabar švaru. Čiaudėti nereikia.

Va kaip kartais susigyveni su savo būtimi, savomis dulkiomis, jų net nejauti, o kaip kas iš šalies jas pastebi — pyksti!

Naujai išrinktas demokratų senatorius William Proxmire parodo duojai Milwaukee gatvę. 25 metų bėgyje jis yra pirmas demokratas išrinktas senatorium Wisconsin valstybėje.

Paieškojimai

Bagdonas, Jonas ir Pranas, s. Simo ir Joanos.

Baipšienė-Vaitkutė, Natalija, dantų gydytoja.

Bany, Pranas, ir sesuo Palonija, vk. Juozapo.

Baranauskas, Baltrus, iš Alytaus apskr.

Baranauskas, Napoleonas, ir Stasys, iš Dastaniškių k., Pabaisko v., Ukmergės ap.

Bastys, Juozas.

Čiuprickienė (buv. Mačiulaitienė)-Ramonytė, Zuzana ir jos sūnūs Mačiulaitis, Juozapas ir Petras, s. Martyno.

Dekeris, Vytautas.

Galinaitenė, Marcelė.

Gedutis, Klemensas, s. Viktoro, iš Mažeikių ap.

Grigaliūnas, Petras, s. Antano, iš Kupiškio apskr.

Ivanauskienė (buv. Anastauskienė)-Vaitkutė, Aldona.

Kaminskas, Vincas, s. Jono.

Kazlauskas, Jurgis, s. Jono, gyvenęs Argentinoje.

Kinderis, Jonas, s. Jurgio, iš Žygaičių val., ir jo sūnus Jonas.

Kuprevičienė-Petraitytė, Karolina, d. Prano, iš Krekenavos val., Panevėžio ap.

Liubinskas, Algirdas, s. Prano, Mačernis, Pranas.

Mačiulaitis, Juozapas ir Petras, s. Martyno, ir jų motina Čiuprickienė (buv. Mačiulaitienė)-Ramonytė, Zuzana.

Martinaitis, Bruno.

Mikuta, Pranas, vaistininkas, ir sūnūs Slavas ir Stanislovas, iš Sėdos val., Mažeikių ap.

Naujokas, Jonas, iš Norkišės dv.

Oželytė, Domicėlė, d. Jurgio ir Barboros, iš Tauragės ap.; vyro pavardė nežinoma, gyv. Buffalo.

Paulaitienė-Sukevičiūtė, Ona, Petraitis, Julius, inžinierius.

Pušas, Robertas ir Pušienė, Augustė, iš Čiuriškių k., Kidulio val., Šakių ap.

Raukty, Stanislovas, iš Pakalniškių k., Švėkšnos val., Tauragės ap.

Šarkienė, Barbora ir sesuo Virbikienė, Rozalija, d. Šniutes, Zigmo, iš Krekenavos, gyvena Brooklyn, N. Y.

Savickas, Pranas, s. Jono, gyvena East Chicago, Indiana.

Slikas, Vaclovas, iš Ukmergės apskr.

Staniulienė-Ramonytė, Pranutė, vyras Staniulis, Aleksandras, vaikai Edvardas ir Liudgarda.

Sukevičius, Vincas.

Tarosiūnas, Stanislovas.

Ukelis, Kazys, kilęs iš Suvalkijos.

Vačiškauskas, Petras, s. Anastazijos.

Vaitkus, Kazimieras, iš Ylakių val., Mažeikių ap.

Vaitkutė, Adalė, iš Ylakių val., Mažeikių ap.

Virbikienė, Rozalija, ir Šarkienė, Barbora, d. Šniutes, Zigmo, iš Krekenavos, gyv. Brooklyn, N. Y.

Vyšniauskas, Romualdas, s. Kazio.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiiepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York 24, N. Y.

Nešvarioji literatūra skatina žmogžudystes

Detroito policijos inspektorius, atsiliepdamas į paskutiniuosius metais pasibaisėtinai didėjantį žmogžudysčių skaičių, pareiškė: "Dar nebuvo nė vieno atvejo mūsų kriminalistikos istorijoje, kur seksualinis žmogžudys nebūtų buvęs fanatiškas nešvarių knygų ir magazinejų (žurnalų) skaitytojas."

Chicago yra įsigijusi blogiausią vardą viso pasaulio akyse, kadangi šiame mieste vien peritų dviejų metų bėgyje buvo žiauriausiai nužudyta šeši vaikai. Visais šiaisiais atvejais lytinis išsigimimas yra įtariamas buvęs tų žmogžudysčių priežastimi. Juditos Andersonaitės, Patersonaitės, Schlusler berniukų ir Grimes mergaičių žudikai, be abejo, bus buvę tokios nešvarios literatūros skaitytojai.

Chicago Daily News reporteris aprašo, kaip jis, norėdamas įsitikinti, ar, kaip ir kur gaunama tokia tvirkinanti literatūra, pats apėjo kelis kioskus Chicago miesto centre (Loop) ir beveik kuone kiekviename kioske galėjo matyti išstatytas tokias "knygas" su ryškiais spalvomis išpieštais pūnuogių moterų paveikslais įvairiose pozose, su tokiomis antraštėmis: "Kaip paskatinti lytinį gyvenimą", "487 svarų moteris prostitutė", "Kioliškių sekso klubas", "Greitas nusirengimas — naujausias suaugusių žaismas", "Kaip padidinti lyties pajėgumą", "Stebuklingi vaistai homoseksualams", "Gyvuoliškos meilės technika", "Seksualiausia istorija kada nors parašyta" ir tt. ir tt. Senato komitetas, specialiai tyręs šlykščios literatūros įtaką

JONAS GEGŽNAS
Ilgu metu Roselando gyventojas

Mirė 1957 m. rugsėjo 2 d., sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Rokiškio apskr., Panemunio parap., Siciūnų kaime. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Paliko nuliūdę: anūkė Linda Gegžna, pusseserė Elzbieta Strikas ir jos šeima; marta Anna Gegžna ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Leonardo Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave.

Ketvirtadienį, rugsėjo 5 dieną, 9:45 val. ryto bus lydimas į koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Jono Gegžnos giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Anūkė ir Giminės.

Laidotuvių direktorius L. Bukauskas. Tel.: CO 4-2228.

jaunuomenė, priėjo išvadą kad: "Impulsai, kurie skatina jaunas žmones į lytinius nusi-kaltumus, be jokios abejonės, yra paskatinami nepadorios literatūros skaitymu".

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

SLA 134-tos moterų kuopos svarbus susirinkimas įvyks ketvirtad., rugs. 5 dieną, 7:30 val. vakare, Hollywood Annex, 2421 W. 43-čia gatvė. Visos narės kviečiamos atsilankyti — būtinai mokesčius užsimokėti.

—Christine Austin, fin. sekr.

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiad., rugs. 4 dieną, Chicago Lieuvų Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą.

—A. Kaulakis, fin. rašt.

Skaitykite "N-nas"

BERTHA USAS

Mirė 1957 m. rugsėjo 2 dieną, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Panevėžio apskr.

Paliko nuliūdę: sūnus Charles Stankus, marta Marion, dukrė Bernice Quandt ir jos vyras, 4 anūakai: Charles, Richard, Carl ir Doris; kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko kopli., 3354 So. Halsted St. Trečiadienį, rugsėjo 6 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas į koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Bertha Usas giminės, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Sūnus, Dukrė, Marti, Zentas, Anūakai ir Giminės.

Laid. direkt. P. J. Ridikas. Tel.: YArds 7-1911.

A. + A.

ADAM MARKUN
gyveno 6752 So. Artesian Ave.

Mirė 1957 m. rugpjūčio 31 d. 12:30 val. popiet, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Trakių apskrityje, Gegužinės parap., Serveilių kaime. Amerikoje išgyveno 47 metus.

Paliko nuliūdę: pusbrolis Walter Markun, žmona Eugėja, brolio vaikai: Bernice Noto, Helen Cushman, jų seimos iš Princeton, Ill., ir Ralph Martin iš Elgin, Ill. Lietuvoje liko brolis ir 3 seserys; daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Laidotuvių rūpinasi Walter ir Eugėja Markun.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 South Western Ave.

Trečiadienį, rugsėjo 4 d., 8:30 val. ryto bus lydimas į koplyčios į Gimimo Pan. Svč. parap. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Adam Markun giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Pusbrolis ir jo žmona, brolio vaikai ir kiti giminės.

Laid. Direkt. Mažeika ir Evans, tel. REpublic 7-8600.

PETER L. ŠVAGŽDIS

gyv. 7249 So. California Ave.

Mirė 1957 m. rugsėjo 1 d., 8:30 val. ryto, sulaukęs 66 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Sidabravo parap., Miskių kaime. Amerikoje išgyveno 46 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Albinė, pagal tėvus Vitenytė, trys broliai: kunigas Jonas iš Brockton, Mass., Juozapas su seima ir Antanas, brolienė Marijona ir jų seima, sesuo Veronika, Svogėris Ignacas Budreckis iš Elizabeth, N. J.; Lietuvoje du broliai: Stanislovas ir Justinas, sesuo Seselė M. Karolina (vieno lyne) ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė prie American Legion Edison Post 118.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 South Western Ave.

Ketvirtadienį, rugsėjo 5 d. 8:30 val. ryto bus lydimas į koplyčios į Gimimo Panėles Švčiausios parap. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Peter L. Švagždis giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, Broliai, Seserys ir kiti Giminės.

Laid. Direkt. Mažeika ir Evans, tel. REpublic 7-8600.

LOVEIKIS Telegrama / Visas Pasaulio Dalia
KVIETK'NINKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Gėlės Mylinčioms, Vestuvėms, Banketams Laidotuviams, Pop. šeimoms.
URBA Gėlininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMIS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Donald A. Petkus
Laidotuvių Direktorius
PILNAS LAIDOJIMO PATARNAVIMAS SU KARSTU: nuo \$285, \$390, \$495, \$585, \$690, \$795, \$880, \$995 ir daugiau
1410 So. 50th Ave.
Telefonas: TO 3-2108-09
CICERO 50, ILL.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 South Western Avenue
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE
Tel.: GROvehill, 4-2345-4

LIUDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKĄ and EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga.
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir Lafayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: Lafayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWNhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ RIAI. JIE ŽINO, KAD NAU-SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININ-JIENOS PADUODA TEISIN-KAI, MOKSLININKAI, VALS-GIAUSIAS ZINIAS IR GE-RAUSIUS RASTUS.

PIRKITE JAV TAPYMO BONUS

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, SEPT. 4, 1957

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trukai — Naujais kraustymo traukiais
Ilgų metų patirtimas — Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WILbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 8-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
YArds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAFayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLIFFside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CINCERO 50, ILLINOIS
TOWNhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAYmarket 1-2028

Galima įsigyti naujai išėjusią Amerikos lietuvio K. B. Kraučiuo knygą
SIAURUOJU TAKELIU
178 dideli puslapiai, daug paveikslų.

Autorius labai vaizdingai aprašinėja savo gyvenimą. Ypačiai įdomi yra jaunatvė, susitikimas su stipresniais lietuvišiais dainininkais, Lietuvos parapijų bei Amerikos lietuvių chorai ir kasdieninis šeimos gyvenimas. Knygą galima įsigyti pas patį autorių, parašius jam į Daynard Drive, Canton, Conn., arba NAUJENOSE, pasiuntus joms \$2.00 čekį arba Money Orderį tokiau adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., CHICAGO 8, ILLINOIS

NAUJI SPAUDOS LEIDINIAI

Felix Timmermans

KAIMIETISKOJI PSALMĖ

Romanas

Vertė Vincas Kazokas

Nidos knygų klubo leidinys, Nr. 18, 1957 m. Lithuanian House, 1/2 Ladbroke Gardens, London, W. 11. Gt. Britain.

Tai flamų rašytojo Felix Timmermans (1886—1947) kūrinys. Savaip įdomus flamų tautos gyvenimas. Jis mums labai mažai žinomas. Dar mažiau savo kalboje turėjome jų dailiosios rašties vertinimą. Tad "Kaimietiškosios psalmės" su didesniu įdomumu skaitomos. Skaitome ir daug pažįstamo iš mūsų Lietuvos kaimo gyvenimo užtinkame. Sakytum, žemaitės, daliniai Vinco Krėvės sukurti Lietuvos kaimo tipai, kuriuos mes sutikome žemaitijoje, Kapsioj, Zanavikių ar Aukštaitijoje. Tokie pat kietai prisirišusieji prie žemės darbo ir tą darbą gerbia, jį prasingu ir gal šventu laiką žmonės. O kaimo vargas ir tamsuma tiek flamų, tiek lietuvių kaimo žmonės vienodai tvenio. Gyvenimo džiaugsmas — retas svečias. Prietarų pas vienus ir kitus nors riekutėlis semk. Tiesa, Lietuvos kaimo žmonės nors tikėjo prietariais, bet buvo gal daugiau abejingi jiems ir doroviniai gal buvo labiau saikingi, turėjo savą ribą, kurios nieku būdu neperžengė, nors ir bendros gyvenimo aplinkos tam buvo skatinami. Tai mūsų akimis, Lietuvos kaimo gyvenimas atrodė gal prašvaistesnis, negu flamų F. Timmermano aprašytas; bet vienas ir kitas — ištiesa kaimo žmogaus gyvenimo psalmė.

Flamų tautos istorija turi taip pat panašumo į mūsų tautos. Tiesa, flamų tauta niekuomet negyveno savo valstybiniu gyvenimu. Flamais apgyventos žemės iš seno trijų valstybių valdomos: Belgijos, kur gyvena didžioji flamų tautos dalis, viso per tris milijonus su puse; Prancūzijoje — pora šimtų tūkstančių ir Olandijoje daugiau, kaip vienas milijonas. Taigi, flamų tautos kultūra yra trijų tautų veiklama. Ir flamų tautos jau gera dalis nutrupėjo prancūzų ir olandų tautų naudai. Betgi ir flamai savo kultūrinę kūrybą geroką indelį įnešė anoms dviem

tautom. Tarp tų trijų tautų ejo ir daliniai eina kultūrinė savivėklė, vieni kitus veikia ir flamai užsispyrusiai kovoja dėl savo kultūros išlaikymo, dėl savo valstybės sudarymo. Ir šio, pereito antrojo pasaulinio karo metu, flamų tautos dalis metėsi į vokiečius, manydami jų pagelbą galėsia sudaryti savą valstybę. Seniau flamų tautos žemės gyvenami plotai buvo didesni, dabar jie tolydžio siaurėja. Flamų tauta daugiausia verčiasi žemės ūkiu, bet jie žinomi ir kaip geri žirnininkai, žvejai, nes pajūrio gyventojai. Be to, flamai yra išgarsėję geras savo audiniais. Belgijos viso tekstilinės pramonės 75% flamų gamyba.

Iš seno flamų tauta garsėjo nagingais dailininkais, ypač skulptūroje. Geri buvo medžio drožėjai ir tapytojai, kurie žinomi, kaip flamų mokyklos mokiniai. Bet gi dailiosios rašties srityje flamų rašytojai buvo daugiau nustelbiami prancūzų ar olandų. Mat, kaip kas flamų rašė olandų ar prancūzų kalba, todėl ir apie juos buvo kalbama, kaip apie anų tautų rašytojus, bet ne flamų tautos kūrėjus. Štai ir plačiai žinomas "Kaimietiškosios psalmės" autorius F. Timmermans taip pat rašė prancūzų kalba. Bet jis daugiausia savo kūriniuose lietuvių flamų tautos gyvenimą, todėl ir jo vardas garsėjo, kaip flamų rašytojo. Nors flamų kalba priklauso vakarinių germanų grupei ir labai artima olandų kalbai, bet flamų tautos kultūros kūrėjai visą laiką artimiau bendradarbiavo su prancūzų ar anglų kultūrininkais ir žymesnieji flamų rašytojai bei dailininkai veikė ir kūrė Paryžiuje arba Londone. Gal todėl ir flamų kalba labiau yra veiklama prancūzų ir anglų kalbų, negu olandų. O bendrai flamų kalba suskilusi į tris labai artimas tarmes.

Kaip flamai, taip ir lietuvių tauta, buvo iš seno trijų tautų veiklama: vokiečių, rusų, lenkų ir bendrai slavų. Kaip flamų tauta daug savo kultūros kūrėjų pasiskolino savo kaimynams, jų žemes valdantiems, taip ir lietuvių tauta tokių skolinių nepaisyskėję duoti vokiečiams, lenkams ir rusams. Dėl kaikiurių

žymesnių asmenybių tiek valstybininkų-politikų, tiek kultūros darbininkų iki šiol eina nebajami ginčai, kurios tautos kilmės jų būta, kuri tauta turi teisę jų kūrybą savintis.

Flamų tauta ilgus amžius kovojo dėl savo kalbos teisės ir tik tu nenuilstamų 1830-73 m. kovų dėka, 1891 m. Belgijos konstitucijoje buvo įrašyta, kad valstybėje abi kalbos naudojasi lygioris teisėmis. Gi Prancūzijoje ir Olandijoje tokių teisių flamų kalba neturi. Lietuvių tauta taip pat ilgus metus kovojo siekdama nusikratyti savo kaimynų globos ir atstatyti savo valstybę. Tai buvo pasiekta, nors nepasiekė visos lietuvių gyvenamos žemės apjungti bendroje valstybėje. Deja, Rusija vėl okupavo Lietuvą, tik šį kartą jau nedrįso uždrausti spaudinių lietuvių kalba, jos vartojimo valstybinėse įstaigose ir mokyklose.

Taigi, tarp flamų ir lietuvių tautų esama kai kas bendro. Štai kodėl su įdomumu imama "Kaimietiška psalmė" į rankas ir su tokiu pat įdomumu ji skaitoma iki galo. O perskaitęs užtinkai kūrinių kai ką sau pažįstamo, lyg būtų atsilankęs savo Lietuvos kaime, pabuvojęs tarp jos žmonių.

J. Vlks.

LIETUVIŠKA B-VĖ PLEČIA VEIKLA

"Atlantis" bendrovė ligi šiol buvusi vienasmeninė p. K. Motušio nuosavybė persitvarkė naujais pagrindais ir tapo akcine bendrove. Paskutiniame akcininkų susirinkime išrinkta nauja bendrovės valdyba, kurią sudaro K. Motušis — pirmininkas, J. Matulionis — vicepirmininkas ir kartu reikalų vedėjas, K. Grigaitis — sekretorius, inž. J. Preikšaitis — išdininkas, inž. J. Kšivickas iš Hamiltono, inž. Mažeika ir inž. Stankevičius iš Montrelio — valdybos nariai.

Bendrovės veikla koncentruojasi daugiausia radijo aparatų importu iš Vokietijos. Vokietijos firmos kaip Kuba, Saba, Korting ir kt. yra davę b-vėi monopolines atstovybes visai Kanadai, o kai kurios ir Amerikai. Radijo srityje Vokietijos firmos dar vis pirmąja visame pasaulyje daro nuolat naujus išradimus.

Bendrovė turėdama Kanadoje savo krautuves ar atstovybes yra pasiryžusi didinti savo krautvių tinklą ir pirmą eilę Toronto, Hamiltono, Montrealy.

Bendrovė prekiaudama patofono plokštelėmis yra užsiėmusi išleisti artimojo ateityje ir savas lietuviškas plokšteles su mūsų pirmųjų solistų, chorų ir kitų muzikinių vienetų naujaisiais pasirodymais. Derybos tais reikalais jau yra eigoj. Tikimasi prieš Kalėdas turėti naujų lietuviškų įdomyių plokštelių.

B-vės pirm. K. Motušis, neseniai lankęsis Vokietijoje radijo parodoje, aplankė visą eilę radijo firmų vietoj ir padarė naujų užsakymų tiek radijo srityje tiek ir bendrai biuro reikmenų naujaisių išradimų.

B-vė plėsdama savo veiklą turi tikslą ne tik koncentruoti lietuvišką kapitalą akcijų pavidale, bet ir bendrai remtis lietuviškomis pajėgomis parenkant ir atsakomingas vietas savus žmones.

Linkėtina bendrovei geriausio pasisekimo.

\$50,000 gaisras

Pirmadienio vakarą sudegė Joseph Philip Co. statybos medžiagų sandėliai, 2538 W. 21st Street.

Nuostolių padaryta už \$50,000. Pusę valandos teko dėti gaisro sustabdyti Douglas Park traukinio susisiekimą. (v)

— Mažieji neturintys tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo aukais.

Prof. M. Biržiškos pagerbimas

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Los Angeles Apylinkės Valdyba, papildomai prie savo ankstyvesnio šiuo reikalu pranešimo, informuoja visuomenę, kad prof. Mykolas Biržiška, jo 75 metų amžiaus sukakties proga, pagerbti banketas rengiamas š. m. rugsėjo 28 d. (šeštadienį) 6:30 val. vakare, Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje.

Pavieniai asmenys ir organizacijos (ne iš Los Angeles miesto) nori prof. M. Biržišką ta proga sveikinti ir pagerbdami, kad tie sveikinimai būtų perskaityti banketo metu — juos prašomi siųsti (iš anksto) tokiu adresu:

Mr. Vl. Bakūnas
4019 W. 59 Pl.
Los Angeles 43, Calif.

Visi sveikinimai, juos perskaityti banketo metu, o taip pat ir dovanos — gautos su tais sveikinimais — bus perduota prof. M. Biržiškai.

Norintiems su prof. M. Biržiška, šia proga susižinoti tiesiogiai — Los Angeles Apylinkės Valdyba čia paduoda jų dabartinį adresą, kuris yra toks:

Prof. M. Biržiška
1120 Magnolia Ave.
Los Angeles, Calif.

LB Inf.

Policija neranda merginos žudikų

Apie 100 visokių daiktų, rastų Montrose jachtų uoste ir aplinkinėse vietose, buvo išdėti policijos laboratorijose ir pripažinti, kad jie neveda į pėdsakus, kuriais einant būtų galima susekti Judith Mae Anderson, 15 metų merginos, žudikus.

Apklausię Bostone josios drauge Terry Johnson, 15 metų, policijai paaiškėjo šis tas daugiau iš Judithos privataus gyvenimo ir jos būdo. Terry pasakojo, kad jiedvi gana lengvai sėsdavo į pravažiuojančių jaunuolių automobilius pasivažinėti. Keletas iš tokių automobilistų jau buvo apklausię. Bet buvo paleisti, kadangi jų liudijimai nieko inkriminuojančio neturėjo. (v)

Skaitykite "N-nas"

MIDLAND
Savings and Loan Association
PER 40 METU VISU LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4039 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

if your heat goes UP
YOUR FUEL BILLS GO UP!
Siegler GAS HOME HEATERS
put the heat down
AND YOUR FUEL BILLS GO DOWN

Ordinary heaters pile the heat up on the ceiling until some of it finally seeps down to the living level. If you own an ordinary heater, you know how costly and uncomfortable that system is! Siegler does just the opposite... your floors in every room get heated first. Heat is not wasted on the ceiling and out the chimney. Don't close off rooms this winter and pay high fuel bills to boot... order your new Siegler now.

MONEY BACK GUARANTEE
SIEGLER GUARANTEES MORE AND HOTTER HEAT OVER YOUR FLOORS
Come in today! Let us prove it with a hot demonstration!

Guaranteed Electric Appliance and Furniture Company
2876 W. Cermak Rd. B1shop 7-3333
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Taupykite apdraustoje Taupymo ir Skolinimo bendrovėje

• Įstaiga gerai žinoma visiems lietuviams. Paranki privažuoti iš visų miesto dalių.
• Moka aukštus dividendus už santaupas.
• Skolina pinigus namams pirkti lengviems išmokėjimams už mažą nuosimtį.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASS'N
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois
T. RYPKEVIČIUS, Prezidentas Tel.: HAYmarket 1-2028
ATIDARYTA KASDIEN: nuo 9 iki 4 valandos. Ketvirtadienį nuo 9 iki 8 valandos. Šeštadienį nuo 9 iki 3 valandos. Trečiadienį uždaryta.

Moderniškiausia ir higieniškausia
PLAUKŲ KIRPYKLA
Bridgeport, 752 West 33rd St.
Rekomenduoja geriausią vokišką kosmetiką, muilus, odelkolonus, kvepalus ir kremus savo prietaisams ilgai atminčiai padovanoti, o taip pat ir sau naudoti.
LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudimas.
Automobilių finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos.
JONAS KIRVAITIS, Walbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

Need help? Canalport Auto Repair
praneša specialų mašinų nuėmimą purkšlu už \$49.50 ir daugiau.
Garantuojame, kad nuėmėsim kaip dirbtuvėje.
Taip pat atliekam šiuos darbus: taisome liemenį ir šonus, suderiname ir sutvarkome stabdžius, tikriname, taisome motorą, automatiškas transmisijas ir kt. Apdraudžiame. Vakaraus dirbame iki 10-tos valandos, veikiam mašiną visą parą.
2180 So. Canalport Canal 6-8397
at 22nd & Morgan Chicago 8, Ill.

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ
M C R A S
Builders, General Contractors
Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir viešųjų pastatų. Namų įkainavimas ir įvairūs patarimai nemokamai. Kreiptis šiuo adresu:
JONAS STANKUS
Tel.: PRespect 8-2013
bet kuriuo laiku.
6800 SO. CAMPBELL AVE.
Chicago 29, Illinois

ODA BATAMS
ir visos medžiagos naujiems batams siūti eksportui ir užjūri. Atsilankykite — mes patenkinsime visus Jūsų reikalavimus.
KALBAME LIETUVIŠKAI.
Atdara nuo 9 iki 5 popiet kasdien, sekmadieniais nuo 8 iki 4.
I. SACHS LEATHER
637 W. Roosevelt Road
CHICAGO, ILLINOIS
MONroe 6-0091

Naujausieji leidiniai

NAUJIENOSE galima gauti šias knygas:
1. Prof. Vacloviui Biržiškai atminti, 24 puslapių knygutė, išleista mokslininko laidotuvių proga. Kaina \$1.00.
2. Prof. Vaclovo Biržiškos "Septynių lietuviškų knygų istorija". Kietais viršeliais \$3.00, minkštais — \$2.00.
3. Teodoro J. Kučinsko "Lyties garbinimas", 144 psl., \$1.50.
4. Dan Kuraičio "Daug kraštų, daug žmonių", \$2.00.
Knygas gausite paštu, jei pašysite pinigų tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago 8, Illinois

LAUMES KALBINA JAUNIKAIČIUS

"—O kas tu tokia?
—Laumė!
—Laumė?—nustebęs kartoja vaikas.
—Taip! Geroji laumė.
Bernaitis sumišęs: pirmą syk mato laumę. Mėnulis šviečia stačiai jai į veidą. Ji jauna ir graži, kaip ne vienoj pasakoj. Ji meiliai žiūri, švelniai šypsosi, nes vaikas dailus ir jai patinka, kad drąsus. O šis visai sužavėtas. Jos šypsniui, kaip šiltos marių putos glosto širdį. Jis visai užsimiręs. Žiūrėti taip ir svaigtų be galo..."
Juozo Švaisto nuotykių knyga PETRAS ŠIRVOKAS nukels jus į pasaulį, kur dar tebėra užburto pilsys, seni karaliai, nuostabios karalaitės, gerosios laumės ir velniai. Šią įdomią knygą dar galima įsigyti Naujienu Administracijoje, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Jos kaina — tikrai \$2.00. (Sk.)

JOIN SKYWATCH
CALL CIVIL DEFENSE

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—WEDNESDAY, SEPT. 4, 1957

Visuomet mokėjome aukštus dividendus
DABAR JUOS DAR PADIDINOME
1/2%
TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VERTUI. Keisčiame čekius. Pirkam ir parduodam valstybės bonus. VISOS SĄTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00
CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 West 47th Street LAFayette 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidudienio.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU
APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS.
Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies staklo lentų ir namams medžiagų.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, — TURĖSI RYTOJ!
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N
4071 Archer Ave. Tel.: LAFayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. diena. Ketvirt. 9:30 ryto iki 8:00 val. vak.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.
7 cents per copy, 10c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje
metams \$13.00
pusiui metų 7.00
trim mėnesiams 4.00
vienam mėnesiui 1.50

Kitos JAV vietose ir Kanadoj
metams \$11.00
pusiui metų 6.00
trim mėnesiams 3.50
vienam mėnesiui 1.25

Užsienioose
metams \$14.00
pusiui metų 7.00
vienam mėn. 1.50

NAUJIENOS ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

Rūsti pamoka republikonams

Demokrato Proxmire išrinkimas JAV senatorium Wisconsin valstybėje buvo labai nemaloni staigmena republikonų partijos vadams. Jie buvo tikri, kad rinkimus laimės Walter J. Kohler Jr., tris kartus buvęs gubernatorium. Republikonų nacionalinio komiteto pirmininkas Meade Alcorn pareiškė, kad ši demokratų pergalė Wisconsin yra "rūsti pamoka" republikonams.

Kai kurie politikos komentatoriai sako, kad iš tų rinkimų negalima daryti jokių rimtesnių išvadų. Esą, republikonai prakišo tik dėl to, kad jie yra suskile į kelias priešingas viena kitai frakcijas, ir dešinieji republikonai nenorėjo balsuoti už kandidatą, kuris remia prez. Eisenhowerio "modernųjį republikonizmą". Bet jei taip atsitiko Wisconsin, tai kodėl negali taip atsitikti ir kitose valstybėse, kur republikonai iki šiol buvo stiprūs?

Republikonai yra susirūpinę ateinančiųjų metų kongreso rinkimais. Pernai buvo renkamas JAV prezidentas ir kongresas. Nežiūrint to, kad prez. Eisenhoweris gavo nepaprastai didelę balsų daugumą, jo partija prakišo abejus kongreso rūmus. Tai buvo pirmas toks atsitikimas JAV politinėje istorijoje, kad laimėjusio rinkimus prezidento partija netenka daugumos ir senate, ir atstovų bute.

Bet republikonams nesiseka dar labiau, kada būna renkamas vien tik kongresas. Washington korespondentas Roscoe Drummond anądien pažymėjo idomų faktą: Per visą laiką, kai Jungtinėse Valstybėse yra įsigalėjusi dviejų partijų sistema, republikonai laimėjo kongreso rinkimus tik du kartą — 1928 m. ir 1946 m.

Iš to aišku, kad demokratų partija yra stipresnė, negu republikonų, ir ji tolyn vis labiau stiprėja. Eisenhoweris buvo išrinktas prezidentu ne dėl to, kad jisai republikonas; jisai stovi "virš partijų" ir už jį balsavo ne tik republikonai, bet ir daugelis demokratų. Jo populiarumas republikonams neabejotinai padeda, o betgi ir jo raginimai balsuoti už republikonus dažnai nepaveikia balsuotojų.

Po Wisconsin rinkimų republikonų partijos prospektai 1958 metams atrodė tamsūs.

Šepilovas į Sibirą?

Maskvoje kalbama, nors oficialiai dar nepaskelbta, kad Dmitrij Šepilov, buvęs "Pravdos" redaktorius ir trumpą laiką buvęs SSRS užsienio reikalų ministeris, gaus Sibire mokytojo vietą. Jisai yra vienas iš tos "priešpartinės grupės", kurią Chruščevas nugalėjo centro komiteto susirinkime birželio mėn.

Kiti du tos grupės nariai jau yra gavę "paskyrimus": buv. premjeras Malenkov — į Kazachstaną, kaip elekt-

ros jėgainės vedėjas; buv. užsienio reikalų ministeris ir buv. premjeras Molotov — į Mongoliją, kaip SSRS ambasadorius. Girdėt, kad Lazar Kaganovič, taip pat "priešpartinės grupės" narys, būsiąs cemento dirbtuvės vedėjas Sverdlovsk, vakariniame Sibire.

Šie trys buvo komunistų partijos centro komiteto prezidiumo (politbiuro) nariai. Šepilovas buvo tik prezidiumo narys-kandidatas, atseit, prezidiumu turėjo tik patariamąjį balsą. Bet jisai buvo pasiūstas su svarbia misija į Vidurinius Rytus ir padarė sutartį su Egipto diktatorium Nasseriu. Po to pastarasis pasidarė toks smarkus, kad ryžosi pagrobti Suezą Kanala. Sugrįžęs į Egiptą, Šepilovas buvo paskirtas užsienio reikalų ministeriu.

Ji iškėlė Nikita Chruščev. Tačiau, ilgai netrukus, Šepilovas susidėjo su Chruščevo priešais, ir už tai dabar jam teks mokytojauti Sibire. Kol kas jisai dar esąs Maskvoje, nes apsiręs ir gydosi ligoninėje.

APŽVALGA

ISTORIJA IR LOGIKA

(Pabaiga)

Valdžia tada buvo krikščionių demokratų rankose. Jei neklystame, tai dar per tris savaites po seimo rinkimų kr. demokratai sėdėjo valdžioje, nerezignavo ir nešaukė seimo. Mūsų rekordai rodo, kad naujas seimas buvo suauktas tik birželio 2 d. (1926 m.). Dr. K. Grinius buvo išrinktas respublikos prezidentu birželio 7 d.

Kokių gi tad būdų už gegužės 1-osios "anarchiją" galėjo būti atsakinga valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų vyriausybė?

Neva mokydamas lietuvių studentus, Julius Smetona iškreipia istorijos faktus: o jie, ty laikų neatmintinami, gal juo ir patikės.

Iš šito pavyzdžio besimokinas lietuvių jaunimas turėtų pasimokyti, kad tie, kurie pūla demokratines idėjas ir demokratines partijas, dažniausia operuoja faktų klaidojimu. Šituo atžvilgiu jie yra labai panašūs į komunistus.

Tautos interesai

Julius Smetona, kaip matome, surado, kad liberališkąjį kairiųjų partijų vyriausybę ne tik toleravusi "anarchija", bet ir pažeidusi "tautinius interesus". Šis antrasis jos nusikaltimas įvykęs tada, kada ji pasiuntė policiją į Karo Muzieją sodelį išvaikyti studentų demonstraciją.

Tie studentai, girdi, protestavo "dėl pernelyg didelio lenkiškų mokyklų steigimo Lietuvoje tuo metu, kai Vilniaus krašte lenkai emė masiniai, uždarinėti lietuviškas mokyklas". Smetona rašo, kad "liberališkąjį Lietuvos vyriausybę tame studentų mitinge įžiūrėjo lenkų mažu-

mos Lietuvoje teisių į švietimą pažeidimą".

Bet tai yra netiesa, ir nesąmonė. Netiesa dėl to, kad to protesto mitingo išvaikymo priežastis buvo visai kitokia. Vyriausybė (vidaus, reikalų ministerija) buvo uždraudusi ruošti protesto demonstracijas arba mitingus gatvėse bei viešose aikštėse. Uždraudė dėl to, kad norėjo palaikyti tvarką.

Julius Smetona labai prišingamas netvarkai, bet kada netvarką kelia studentai, tai vyriausybė, jo nuomone, neturi teisės jų trukdyti. Jos pareiga tvarkyti tik "padugnių gaivulius".

Ar tai valstybiškas galvojimas?

Jei ką galėjo pažeisti tų studentų demonstracija, tai ne lenkų teises (juk studentai nesirengė pulti lenkų mokyklas!), bet Lietuvos respubliką, nes studentai, pasipriešindami vyriausybės patvarkymui, žemino jos autoritetą visuomenės akyse. Tai kaip tik ir yra kelias į anarchiją.

Be to, Smetona sako netiesą, kad Lietuvoje buvo steigiamas "pernelyg" daug lenkiškų mokyklų. Faktas gi yra tas, kad tų mokyklų steigimas ėjo, griežtai prisilaikant respublikos įstatymo: jos buvo steigiamos ten, kur paduodavo prashymą pakankamas skaičius lenkiškai kalbančių gyventojų.

Jei buvo toks seimo išleistas įstatymas (už kurį balsavo ne tik kairiosios partijos), tai argi galėjo Slezevičiaus vyriausybė jo nepaisyti?

Kokių argumentu būtų galima tokią vyriausybės elgimąsi pateisinti?

Julius Smetona turi argumentą: lenkiškų mokyklų reikėjo Lietuvoje nestiegti dėl to, kad Vilniaus krašte lenkai uždarinę lietuviškas mokyklas! Vadinas, jei pilsudski-

KAI KAS IS MASKVINIO REALIZMO

Be kitų komunistinių nuodėmių, išmestajam iš visąsąjunginės komunistų partijos centro komiteto D. T. Šepilovui, buvusiam ilgametiam dienraščio "Pravdos" redaktoriui, o taip pat buvusiam užsienio reikalų ministrui prikišama, kad jis buvusiose rašytojų ir dailininkų suvažiavimuose daug niekų nušnekėjo, kas nesiderina su partijos linija. Viename ir antrame tų suvažiavimų D. T. Šepilovas daugiausia kalbėjo apie realizmą literatūroje ir mene, kaip tas realizmas buvo Lenino supratas ir kaip dabar kai kurių rašytojų ir dailininkų tame realizme klaidžiojama. Tiesa, čia jis metė kaltinimą ne tiek patiems kūrėjams, bet tiems, kurie reikalauja ar įsako kurti pagal jų įsakymą. Ypač tokį įsakymą, kuris siekia asmenybės kulto garbinimo. Pagal užsakymą rašančius kūrėjus D. T. Šepilovas labai kandžiai palietė. Visi suvažiavusieji jam, anot komunistų spaudos pranešimų, karštai, ilgai plojo, — plojo, kartais atsistodami. Matyti, D. T. Šepilovas pataikė į labai opias vietas, kurios kūrėjų sunkiai pakeliamos, pergyvenamos. Kai išgirdo drąsesnį tuo klausimu pasisakymą, tai jie bent rankomis plodami atsigavo. Vadinas, Šepilovas galvojo ir sakė realistiškai. Taip lygiai maskviniai realistiškai pasielgė Nikita Chruščevas, pareikalavęs jį, Šepilovą, kartu su Molotovo kompanija, pramintus antipartine grupe, išpašalvonyti iš komunistų viršūnės, kad jie nesipainiotų po kojomis, nesitaikstytų kietais, nes komunistų vedama politika yra "realistinė", kurios laikėsi Stalinas, o dabar bando laikytis Chruščevas.

D. T. Šepilovas dailininkų suvažiavime apie realizmą taip pasakė: "Vienas iš aktualių meninės kūrybos klausimų — realistinių tradicijų ir novatoriškumo klausimas. Buržuazinių estetų tarpe skamba balsai (o jų aidas kai kada pasiekia mus): realizmas esą paseno, jis nebetinka dabar. Čia išreikšti, reikia išsižadėti atsilikusio realizmo ir pasukti "novatoriškumo" keliu. Mes už novatoriškumą. Kad ir labai vertindami klasikinio meno laimėjimus, mes suprantame, kad žmonijos meninis vystymasis negali juo apsisiriboti. Mūsų gyvenimas, mūsų tikrovė, mūsų amžininkai, jų kova, jų darbas, jų mintys ir jausmai, jų kilnus moralinis veidas, jų etiniai ir estetiški poreikiai — visa tai keičia mūsų menininkams daug sudėtingesnius uždavinius, kelia daug naujų ir didesnių idėjų, negu tie, uždaviniai ir idėjos, kurias sprendė praėjusių amžių menas".

Čia D. T. Šepilovas papildė iš karto dvi nuodėmes. Jis prisitapai, kad bent aidu nuskamba kai kada ir iš kitur nors ir iš meno žinios... O antroji nuodėmė, tai pasisakymas už novatoriškumą, nors ir realistinį — Leninas visa pasakė, kas už jį gali žinoti daugiau ir to "daugiau" ieškoti? Komunistų partija visiems amžiams visam, ištisai bendra, tiesiaja, kas gali greta jos eidamas dar kažko naujo ieškoti? Ne, Šepilovas vertas buvo išmetimo iš komunistinės viršūnės.

O svarbiausia, kad Šepilovas tame suvažiavime pasakė, kad yra klaidinga žiūrėti į socialistinį realizmą kaip į dailininko pasaulėžiūrą, nes jis, tas socialistinis realizmas neturi nė filosofinio, nė politinio pagrindo. Gi pagal komunistų partijos ištiesią liniją dailioji raštija, menas turi tarnauti komunizmui, remti sovietinę tvarką, nepamiršti kolchozinių, realizmo ir visa kita, kas vedama partijos keliais. Ir čia Šepilovo nesuderinimas.

Kad savo žodžius galėtų patvirtinti, Šepilovas atsišėmė net į komunistų nelabai mėgiamą K. Markso bendradarbį ir bendramintį F. Engelsą:

"F. Engelsas kalbėjo apie stebuklingą žmogaus rankos galią, kuri sukūrė Rafaelio paveikslus". Nepamiršo ir K. Markso, prisiminę ką tas pasisakė realizmo klausimais. Ir kaip D. T. Šepilovas pasakė: "Ir mes privalome pašalinti ir įveikti visa tai, kas trukdo drasiai, talentingai, teisingai atvaizduoti liaudies gyvenimą", suvažiavusieji dailininkai audringai pradėjo jam plauti, tai parašė komunistų spauda. Kaip visa komunistinė "realistinė" aplinka melu atmišta, kaip visas tas sovietinis gyvenimas stengiamasi nuspalvinti, melu papuošti, raginti dailininkus teisingai atvaizduoti liaudies gyvenimą, ypač apie tai kalbėti visasąjunginės komunistų partijos prezidiumo nariui, tai jau buvo per daug. Kiti už jį jį kova, jų darbas, jų mintys ir jausmai, jų kilnus moralinis veidas, jų etiniai ir estetiški poreikiai — visa tai keičia mūsų menininkams daug sudėtingesnius uždavinius, kelia daug naujų ir didesnių idėjų, negu tie, uždaviniai ir idėjos, kurias sprendė praėjusių amžių menas".

Čia D. T. Šepilovas papildė iš karto dvi nuodėmes. Jis prisitapai, kad bent aidu nuskamba kai kada ir iš kitur nors ir iš meno žinios... O antroji nuodėmė, tai pasisakymas už novatoriškumą, nors ir realistinį — Leninas visa pasakė, kas už jį gali žinoti daugiau ir to "daugiau" ieškoti? Komunistų partija visiems amžiams visam, ištisai bendra, tiesiaja, kas gali greta jos eidamas dar kažko naujo ieškoti? Ne, Šepilovas vertas buvo išmetimo iš komunistinės viršūnės.

O svarbiausia, kad Šepilovas tame suvažiavime pasakė, kad yra klaidinga žiūrėti į socialistinį realizmą kaip į dailininko pasaulėžiūrą, nes jis, tas socialistinis realizmas neturi nė filosofinio, nė politinio pagrindo. Gi pagal komunistų partijos ištiesią liniją dailioji raštija, menas turi tarnauti komunizmui, remti sovietinę tvarką, nepamiršti kolchozinių, realizmo ir visa kita, kas vedama partijos keliais. Ir čia Šepilovo nesuderinimas.

Kadangi indėnų "dvassios vadai", mūsų vadinami raganais, anglų "medicine men" ir t. p., buvo didžiausioji kliūtis prie eilinių indėnų, tai Lejeune pirmasis ėmėsi uždavinio ko smulkiausiai susipažinti su tais žmonėmis ir jų metodais, kad paskui būtų galima juos eksploatuoti kaip šarlatanų pačių indėnų tarpe. Nors tėvai jėzuitai buvo labai gerai iš-

tinį realizmą kaip į dailininko pasaulėžiūrą, nes jis, tas socialistinis realizmas neturi nė filosofinio, nė politinio pagrindo. Gi pagal komunistų partijos ištiesią liniją dailioji raštija, menas turi tarnauti komunizmui, remti sovietinę tvarką, nepamiršti kolchozinių, realizmo ir visa kita, kas vedama partijos keliais. Ir čia Šepilovo nesuderinimas.

Kad savo žodžius galėtų patvirtinti, Šepilovas atsišėmė net į komunistų nelabai mėgiamą K. Markso bendradarbį ir bendramintį F. Engelsą:

"F. Engelsas kalbėjo apie stebuklingą žmogaus rankos galią, kuri sukūrė Rafaelio paveikslus". Nepamiršo ir K. Markso, prisiminę ką tas pasisakė realizmo klausimais. Ir kaip D. T. Šepilovas pasakė:

"Ir mes privalome pašalinti ir įveikti visa tai, kas trukdo drasiai, talentingai, teisingai atvaizduoti liaudies gyvenimą", suvažiavusieji dailininkai audringai pradėjo jam plauti, tai parašė komunistų spauda.

Kaip visa komunistinė "realistinė" aplinka melu atmišta, kaip visas tas sovietinis gyvenimas stengiamasi nuspalvinti, melu papuošti, raginti dailininkus teisingai atvaizduoti liaudies gyvenimą, ypač apie tai kalbėti visasąjunginės komunistų partijos prezidiumo nariui, tai jau buvo per daug. Kiti už jį jį kova, jų darbas, jų mintys ir jausmai, jų kilnus moralinis veidas, jų etiniai ir estetiški poreikiai — visa tai keičia mūsų menininkams daug sudėtingesnius uždavinius, kelia daug naujų ir didesnių idėjų, negu tie, uždaviniai ir idėjos, kurias sprendė praėjusių amžių menas".

Mes nenorime nurodinėti dailininkams, kurių tų jiems "reikia" imtis ir kurių "ne-reikia". Gya, visuomeninė nuojauta ir menininko domėjimasis gyvenimu, žmonėmis padės kiekvienam rasti savo temą. Tačiau norisi pasakyti viena: kuo reikšmingesnė tema, tuo ji artimesnė ir brangesnė liaudies mintims ir jausmams, tuo didesnis menininko jį reikalauja iš autoriaus. Kuo reikšmingesnė tema, tuo daugiau kultūros".

Ir dar jis pastebėjo: (Bus daugiau)

J. PRONSKUS

ŠIAURĖ ŠAUKIA

65.

Sekamais metais karibai grįžo didžiausiomis bandomis. Vieną dieną tokia banda pateko į labai siaurą, gilų slėnį ir kai eskimai juos prisivijo, jie neturėjo kito kelio pabėgti, kaip tik per vandenį. Jie susigrūdę paplūdimyje ir buvo suvaryti ant jūros ledo, ir dabar eskimai juos užpuolė iš kajakų. Jie galėjo prisiminti kiek pajėgdami ir tiek išmuše, jog ir rankas pradėjo gelti. Pagaliau negyvieji karibai buvo išvilkti į krantą, bet jų buvo tokia daugybė, kad vyrai vieni nieko negalėjo padaryti, ir pasiūkė moteris, pamiršdami Kritlaką perspėjimą. Dvi moterys — motina ir duklė — labai mėgo gardžius karibų liežuvių, išplovusių liežuvių, jos taip godžiai juos rijo, kad galvas neatsargiai numetė šalin, visai nežinodamos, kur krinta — ir vėl į negyvių karibų akis pateko smėlio.

Visus karibus išmėsinėjus ir suvalgius vyrai vėl išėjo medžioti, bet nerado nei vieno gyvulio. Karibai apledo kraštą ir niekuomet nebeįgrįžo. Per vėlai eskimai atsiminė Kritlaką perspėjimą. Jie suprato, kad badas užėjo dėl tų dviejų moterų kaltės ir nutarė moteris nubausti tuo norėdami atsiprašyti karibų dvasias ir palenkti jas grįžti. Su tomis moterimis buvo nu-

larta pasielgti lygiai taip, kaip jos elgėsi su karibais — nukirsti jų galvas ir vilioti žemėje, kol jų akys bus smėlio pilnos.

Motina su dukra žinojo, kas jų laukia, ir bandė pabėgti, bet vyrai buvo už jas greitesni. Dar gerai pamenu, kaip Kritlakas su vyrais grįžo su pagautomis moterimis. Jie sušaukė visas genties moteris žiūrėti, kaip jie numetė žemę dvi moterų galvas. Kritlakas liepė mums visiems galvas spardyti, kad būtų parodyta karibų dvasioms, jog mes tikrai galime jas įžeidi. Bet tai nieko nepadarė — karibai neįgrįžo. Jie yra lyg vėjas, niekas nežino, iš kur jie ateina ir kur jie nueina. Mes kentėme didelį badą, kol Kritlakas nutarė, kad turime palikti buveinę ir apleisti Bafino žemę.

RAISTŲ PASLAPTYS

Folkloras ar tikra tiesa?*)

Kai žmonės gyvena natūralų gyvenimą primityvioje gamtoje, tarp girių, laukų ir žvėrių, jų gyvenimas yra pajauvinamas reiškiniais, kurie "civilizuotame" gyvenime arba nebėra įmanomi arba nebebedomina, nors jokių būdu negalima pasakyti, kad civilizacija viską jau išaiškino. Mes esame pasidarę skeptiškesni, tačiau bergždžia būtų girtis, kad mūsų "keisti reiški-

*) Iš Richard Stenton Lambert "Exploring the Supernatural".

niai" nebedomina arba kad jų mūsų gyvenime nebeįsitaiko.

Pirmieji Amerikos gyventojai, šiandien bendrai vadinami "indėnais", kaip ir bet kurie kiti natūralios gamtos vaikai, tikėjo daug kuo, kas mums nebeįtikėtina, ir tikėdamiesi pasiekdavo rezultatų, kurie baltuosius ateivius neretai išmuše iš jų įsitikinimų apkasų.

Drebanties indėnų palapinės

Dalį Šiaurės Amerikos, kuri vadinama Kanada, pirmieji buvo užvaldę prancūzai, išsikūrę jos rytinėje dalyje, šiandien tebesudarantioje prancūzų pirmąją Kvebeko provinciją. Kaip paprastai, po pirmųjų atradimų sekė misionieriai, juos sekė pirkliai ir po to kolonizatoriai.

Kadangi Amerikos kontinente buvo rasta apskiai čiabuvių, kurių ir spalva, ir išvaizda, ir apranga, ir papročiai bei tikėjimai buvo "nežmoniški", jie pačioje pradžioje pasidarė aktuali problema, kurią reikėjo vienu ar kitu būdu išspręsti, nes palikti taip, kaip atrasti, jie buvo nuolatinė grėsmė. Nepaisant visų sutarčių bei sąjungų su paskiromis gentimis, saugumo nebuvo, ir iš visų pusių dvi buvo patikimiausios: viena — juos išnaikinti, antra — sukrėsti. Pakrikštijimas savo ruožtu buvo dvejetainis naudingas: persiėmę krikščioniška pasaulėžiūra, tie laukiniai lengviau buvo palenkti baltųjų gy-

venimo būdai, antra, krikštijimas buvo naudingas, kai tekdavo padaryti logišką išvadą: "Netikė indėnų, kol jis gyvas", tai yra, kai praktiškai atrodė juos išnaikinti, nes tuo atveju jų sielos nebepražūdavo.

Todėl greit su pirmaisiais prancūzais "vojažeriais" į Kanadą buvo atsiųsti gerai paruošti, išlavinti ir išmoksinti misionieriai — jėzuitai. Vienas tokių jėzuitų, tėvas Paul LeJeune, atvykęs į Kvebeką 1632 metais ir septynerius metus išbuvęs Jėzuitų Misijos Huronų indėnams viršininku, čia pergyveno sunkius ir pavojingus laikus indėnų tarpe, išmokęs jų kalbą, visiškai išgyvenęs ir jų gyvenimą ir, tikslu geriau pasiruošti kovai su jų pagonybe, studijavęs ir dalyvavęs jų apeigose, raganavimuose bei okultiniuose veikimuose, grįžęs į Paryžių ir čia pasidares Užsienio Misijų prokuratorium, rašė eilę pranešimų iš savo patirties Amerikos indėnų tarpe, tuos pranešimus pavadinamas "Relations".

Kadangi indėnų "dvassios vadai", mūsų vadinami raganais, anglų "medicine men" ir t. p., buvo didžiausioji kliūtis prie eilinių indėnų, tai Lejeune pirmasis ėmėsi uždavinio ko smulkiausiai susipažinti su tais žmonėmis ir jų metodais, kad paskui būtų galima juos eksploatuoti kaip šarlatanų pačių indėnų tarpe. Nors tėvai jėzuitai buvo labai gerai iš-

moksinti savo pareigai, mokėjo akylai stebėti ir logiškai galvoti bei kalbėti, tačiau vieną dalyką jie turėjo bendrą su paciais raganais, būtent, vieni ir kiti tikėjo antgamtiškais reiškiniais arba stebuklais, tik su tuo skirtumu, kad indėnai ir jų raganai tikėjo, jog tuos reiškinius iššaukia jų mirusiųjų atimųjų dvasios arba dievai, o jėzuitai tikėjo, kad juos iššaukia ne kas kitas, kaip vėlniai.

Savo "Relations" tėvas LeJeune aprašo, kaip jis 1631 metais pats dalyvavo vieno indėnų raganiaus seanse. Nors baltajam nebuvo lengva patekti į tokius seansus, bet tėvai LeJeune pasitaikė proga. Vienas jo pakrikštytųjų indėnų, vardu Manitou-Cat-Ce, kelioms mėnesiams praėjus vėl atsimetė nuo tikėjimo ir grįžo į savo pagonybę. Tėvo LeJeune pašauktas, jis ne tik perodė atgalios, bet dar didžiavosi savo apostazija, pasiūlydamas jam pačiam pamatyti, ką gali jų raganai, kurių "medicina" jis laikė sėkmingesne, kaip "juodarbių" (krikščionių dvasiškių) "medicina".

"Juodarbius pats įsitikinsi", jis užtikrino ir vieną vakarą į indėnų namą, kuriame tėvas LeJeune nakvojo, atsivėdė kelis jaunus indėnus, kurie pradėjo kambarį statyti palapinę (vigvą). Kambario viduryje jie ratu giliai į žemę įkase šešias kartis. Tų karčių viršūnes palubėje (Bus daugiau)

KEISTA GENEROLO GALVOSENĖ

Š. m. rugpjūčio 14 d. 33 nr. "Vienybė" patalpino savo skiltyje generolo Stasio Raštikio liaudies armijos uniformoje fotografiją ir trumpą iš jo išleistas knygos (II dalies) ištrauką. Šioje ištraukoje, tarp kitko, rašoma, kad, bolševikams okupavus Lietuvą, tarp daugumos žydų komunistų buvęs nemažesnis nuosimtis ir Lietuvos piliečių rūšys. Čia reikėtų pridurti, kad nors ir labai mažas nuosimtis, bet buvo ir lietuvių. Toliau sakoma, kad vokiečiams okupavus Lietuvą, beveik visi repatriantai vokiečiai uoliai talkininkavo. Visai natūralus dalykas. Lietuviams atgavus Vilniaus kraštą, vilniečiai lietuviams uoliai talkininkavo.

Juk Lietuva tokį trumpą laikotarpį buvo nepriklausoma, kad mūsų valstybėje gyvenusių mažumos nesusipėjo nei asimiliuoti, nei persiorientuoti. Be to, puoselėtas stiprokas tautinis šovinizmas dar daugiau įnešė tarp lietuvių ir kitataučių, gyvenusių Lietuvoje, įvairiausių nesupratimų bei vieni kitiems nepakankamos tolerancijos. Iš kitos pusės toks tautinis šovinizmas atnešė Lietuvai ir nemažai naudos. Paskubintu tempu išstiusose valstybėse bei apylinkėse gyvenę sulenkėję, aplenkėję ir net apvokietėję lietuvių persiorientavo ir tapo gerais lietuvišiais.

Be to rašo, kad bolševikams okupavus Lietuvą krašto apsaugos ministerija buvusi nuo svetimo elemento geriausiai apsiavusi.

Pagal generolo teigimą kariuomenės kadruose (karininkų tarpe) buvę vos du (neįskaitant atsargoje dviejų pulkininkų) lietuvai neįstikimi karininkai (tikrai mažai, atrodo turėjo būti daugiau), būtent divizionų generolas Vincas Vitkauskas užpildydams blanką užrašė esąs komunistų partijos kandidatas, o aviacijos majoras Kovas (Kopukov) — rusas, komunistų partijos narys.

Apie generolą Vitkauską tiek daug yra susidariusių versijų, kad nežinia, kuri iš jų teisinga. Vieni rašė laikraščiuose, kad generolas Vitkauskas nuo 1926 m. esąs buvęs komunistų partijos narys ir komunistų partijos bieta nešiojęs tarppadyje. Kiti vėl tvirtino, kad jis buvęs tik nuo 1937 m. komunistų partijos kandidatu. Chicagoje gyvenęs vienas pulkininkas matęs generolą Vitkauską užpildytą blanką, kurioje buvę pažymėta, kad jis (generolas Vitkauskas) nepriklausęs ir nepriklaus jokiai partijai. Atseit, bepartyvis. Reikia sutikti, kad generolo Stasio Raštikio teigimas teisingas. Tai būtų didžiausia tragedija.

Lietuvos kariuomenės vadas — komunistų partijos kandidatas

Aviacijos majoras Kovas (Kopukov) generolui Raštikiui būnant kariuomenės vadu buvo paskirtas prie Vilniaus krašte bolševikinių įgulių ryšių karininku. Nieko sau ryšininkas! Šie abu karininkai tarnavo kariuomenėje ir generolui Stasiui Raštikiui būnant kariuomenės vadu. Jo prašymu jie buvo aukštinami ir aukštesnius kariuomenės laipsnius. Už jų veiksmus moralinę atsakomybę neša ir generolas Stasys Raštikis. Pagaliau, ką veikė žvalgyba ir mūsų saugumas?

Generolas Raštikis pasisakęs, kad žydų ir rusų tarpe buvę komunistų, o vokiečiams pataikaivę vokiečiai, padaro tokia išvadą: "Svetimtaučiams arba mišrių šeimų nariams neturėtų būti vietos nei valstybės aparate, nei kariuomenės kadre. Ten turėtų būti tik lietuviai patriotai". Nejaugi dėl to vieno (turiu galvoti karininkus) rusų Kovo-Kopukovo prisieję tokias griežtas išvadas padaryti? Neaišku. Juk 1919 m. Rusijoje įvykus

revoliucijai ir po to badui, dauguma buvusių caristinės Rusijos valdininkų bei karininkų išbėgiojo į visus kraštus. Nemaža jų dalis teko ir Lietuvai. Valsitybės aparatas perdėm buvo perpildytas sulenkėjusiais, surusėjusiais, suvokietėjusiais arba lenkais, rusais bei vokiečiais. Labai teisingai vienas karininkas yra rašęs, kad karininkų tarpe tuo laiku buvo žmonių ir nuo Volgos ir nuo Reino. Kareivijų tarpe taip pat netrūko kitataučių. Net iš Azijos kinai ėmė kariavoti mūsų pusėje.

Nežiūrint to, Lietuva atgavo laisvę ir nepriklausomybę. Nenoriu pasakyti, kad kitataučiai mums padėjo nepriklausomybę atgauti, bet jie mums ir nesutrukdė. Ir tik dėl to, kad mes kariavome, išvarė iš savo teritorijos bolševikus, hermontininkus, sulaukę lenkų divizijas, sugebėjome susitvarkyti ir su vidaus priešiniais.

1940 m. pagal generolo Raštikio pasisakymą vos du aktyvios tarnybos karininkai buvo pasidavę bolševikams, o Lietuva neteko laisvės ir nepriklausomybės. Kodėl? Ogi dėl to, kad mes iš viso nekariavome. Anot lietuviškos patarlės: "Ant palinkusio gluosnio visos ožkos lipa".

Pažiūrėkime praktiškai ar būtų galima tokią generolo Raštikio sugestiją įvykdyti. Mes tikime, kad Lietuva atgaus nepriklausomybę tik su pagalba vakarių demokratinėse valstybėse. O jeigu taip, tai ir Lietuva turėtų būti demokratiniais pagrindais tvarkoma. Vadinasi, ir jos konstitucija turėtų būti demokratinė. O juk demokratinėje konstitucijoje negalės būti suskirstyti Lietuvos piliečiai į kelias rūšis. Pav. vieniems bus suteiktos pareigos ir teisės, o kitiems tik pareigos. Aišku, su tokia konstitucija vargu ar mus demokratinis pasaulis toleruotų.

Išivaizdinkime, kad Lietuva gavo nepriklausomybę be niekieno pagalbos. Išleido įstatymą, kad valstybės aparate ir kariuomenės kadruose gali būti tik lietuviai patriotai. Norėčiau p. generolą paklausti, kur jis rasėtų kriterijų? Kaip jis nustatytų lietuviškumą bei patriotiškumą? Ir pagaliau, kada Lietuvoje gyvenantieji kitataučiai bei mišrių šeimų nariai atgautų pilnas pilietines teises?

Toks generolo pasisakymas, labai viliojantis kiekvienam lietuviui, deja, teoretiskai jis sunkiai suprantamas, o praktiškai neįvykdomas. Atrodo, tokie ultra-šovinistiskiečiai pareiškimai kaip valstybininkui ir generolui, gal būtų ir netiko. Stasys Juškenas

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai išrūtą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai anglišką žodyną. Kaina—\$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasisysite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

Laisvė nėra laisva, ją reikia ginti

Knygos "Freedom is not Free" autorius, Wellington J. Griffith, apžvelgdamas Amerikos mokslą einančios jaunomenės pilietinio įsisąmoninimo lygį, randa, kad tas lygis yra apgailėtina žemas. Purdue universiteto prasto studentų apklausinėjimo rezultatai parodė, kad geroka pusė aukštesniųjų mokyklų studentų neturi savo nuomonės, kas yra gera jiems patiems. Pav. 41% studentų mano, kad reikia suvaržyti spaudos laisvę, 34% studentų pritaria žodžio laisvės suvaržymui, 26% mano, kad "leistina" yra policijai daryti kratos ir areštus be teismo varanto. Šie trys dalykai yra pagrindiniai, kuriais žmogaus asmens laisvę remiasi ir visais tais dalykais jaunimas pasirodė apgailėtina neparuštas. Atrodo, kad mūsų gadinys jaunimas yra visiškai užmiršęs tai, kas buvo taip aišku jų seneliams, būtent, kad laisvė yra brangiausias žmogaus turtas ir kad ją reikia rūpestingai ginti ir branginti iš gentkartės ir gentkartę ir kad laisvė tėra vos per vieną gentkartę atstu nuo sunykimo. Būtent, jei tik viena gentkartė jos nesugebės saugoti, ginti ir branginti, sekama gentkartę ji gali būti prarasta.

Šiandien, rugsėjo 3 d., 40 milijonų Amerikos jaunimo, berniukų ir mergaičių grįžta į mokyklas arba naujai į jas stoja. Tada aukščiausias laikas ne tik mokyklų mokytojams, bet ir visiems vaikų tėvams rimtai pasistengti, kad jaunoji karta būtų daug rūpestingiau paruošiama užaugti susipratusiai laisvės

mylėtojai ir gynėjais, o tokiais jaunoji karta galės būti tik tuomet, kai ji bus tinkamai apšviesta. Ne tik senesniesiems, bet ir jauniausiems nebėra naujiena, kaip žmonės, ypatingai jaunimas aukojasi laisvei, net dėl jos žudami Vengrijoje, Lenkijoje, Lietuvoje ir visuose komunistų pavergtuose kraštuose. Ir mūsų lietuvių amerikiečių jaunimas, atrodo, yra reikalingas tokio pat susirūpinimo. Kiekvieno lietuvių tėvo ir motinos pareiga yra padėti jaunomenės auklėjimui, išaiškinant savo priaugnėjamai kartai, kad laisvė

reikia mylėti, ja reikia gyventi, dėl jos dirbti ir reikale dėl jos kovoti.

Yra gėda nemokėti savo kalbos ir nepažinti savos literatūros! Norėdami daugiau susipažinti su senąja mūsų literatūra, neatidėliodami įsigykite prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuvių Knygų Istoriją". Knygos kaina: kietais viršeliais \$3.00, minkštais \$2.00. Užsakymus adresuokite:

NAUJENOS.
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

OPERAI REIKIA MOTERŲ

Statomai "Fausto" operai reikia moterų balsų. Nemaža moterų, kurios praėjus trečiadienį sėdėjo prieš lietuvių, jau užsiregistravo, tačiau kitoms didelį lietuvių sukurkė padaryti. Todėl maloniai prašome visas moteris, mergaites, galinčias dainuoti operos chore, atvykti šį trečiadienį, RUGSEJO 4 D., nuo 7:30 iki 9:30 val. vakare į Don Varno posto patalpas, 6816 So. Western Ave. registacijai. Norinčios gauti daugiau informacijų, prašomos paskambinti telefonais FR 6-0787 arba RE 7-0235 ir operos rengėjai suteiks reikalingas informacijas. Opera bus statoma Chicago Lietuvių Vyrų Choro sekančiais metais Chicagoje.

ADM.

NAUJINAME NAMĄ DIDELIS PAVYZDŽIŲ PREKIŲ IŠPARDAVIMAS 40 % nuolaida

LOVOMS, STALAMS, LEMPOMS, PARLOR SETAMS IR ŠIMTAM KITŲ PREKIŲ.

Taip pat didelis pasirinkimas naujausių ir moderniausių rakandų, TV, vėsintuvų, šaldytuvų, pečių, veidrodžių ir kt.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Rd. Telef.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

NEMOKAMOS DOVANOS

TIKRAS DURAN KREPŠYS UŽ \$100 SĄTAUPAS.
Kai jūs aidarote naują taupymo sąskaitą \$100.00 ar daugiau, arba įdedate tokią pat sumą į jau esamą taupymo sąskaitą, tai šį gražų, stiprų ir patvarų pirkinįmes krepe tikros "DURAN" medžiagos gaunate NEMOKAMAI.

RUGSEJO MĖNESIO TAUPYTOJAMS

DABAR YRA PATS LAIKAS... taupyti ten... kur už savo santaupas GAUNATE AUKŠČIAUSIUS DIVIDENDUS

TIKTAI PASIŽIURĖKITE Į ŽEMIAU DEDAMA LENTELE KAI MES NEPAAPRASTAI ISAUGOME DĖKA JUSŲ TAUPUMO IR GERO ĮVERTINIMO

1950	3,074,227.74
1951	4,011,612.84
1952	5,353,200.99
1953	7,272,493.03
1954	8,281,967.19
1955	10,882,452.14
1956	14,243,990.52
1957	16,081,794.67

Where the SAFETY of Your Savings COMES FIRST

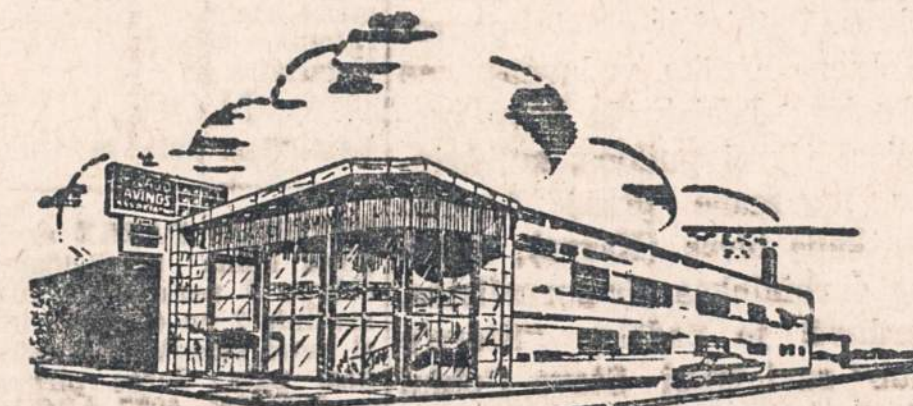

Office Hours for YOUR Convenience
Monday, 9 A.M. to 5 P.M. Saturday, 9 A.M. to 1 P.M.
Tuesday - Thursday - Friday, 9 A.M. to 5 P.M.
CLOSED ALL DAY Wednesday

ST. ANTHONY SAVINGS and Loan Association
1447 South 49th Court
TO 3-8131 • Cicero 50

SERVING YOU SINCE 1922

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Ave. Tel.: GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o sešadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

Remiantis Chicago Savings Bendrovės praėjimui, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indelių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigų. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tik takti saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicago ribų, nežinint kurioje Suvienuotų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu.

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas \$21,000,000.00.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AURŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.
Sešadieniais nuo 10 iki 11 val.
Trec. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PROspect 8-3229
Rezid. telef.: WALbrook 5-5076

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Treciad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66TH PLACE
Phone: REpublic 7-7663

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71ST STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; Antradienį, Trečiadienį, Sešadienį tik susitarus.

Ofiso telef.: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Sešadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Sešadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Rezid. tel.: STEwari 3-4511
Ofiso: ARds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35TH STREET
Kampas Halsted ir 35th gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Sešadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63RD STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Treciad. ir sešad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PROspect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
išskyrus trečiadienius ir sešadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49TH CT., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Treciad. ir sešad. tik 10-12 val.

Telef. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 18TH ST., CICERO, ILL.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Sešadieniais 12-4 val.

Butas: 1634 So. 49th Ave., Cicero, Ill.
Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite Kėdizę 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakara: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telef. ofiso: HE 4-1202 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PROspect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, sešadienį, nuo 1 iki 4 val.; antradienį, penktadieniais nuo 5 iki 8.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71ST STREET
Pirmadienį val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Sešad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Juozas Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Naktį skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEverly 8-3946
Darbo valandos: nuo 9 iki 9 val. vak. kasdien, išskyrus trečiadienius. Sešad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet.
7-9 p. m. Sešadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

Ofiso telef.: CLIFFside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47TH STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Pirmadienį val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Sešad. 2-6 val. po pietų.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 8-8 Ser. Substojį ir Nedel. tik susitarus
Ofiso telefonas: YARds 7-4787
Namų telef.: PROspect 6-1930
Jei neatsiliepęs viršutiniai telefonai šaukite Midway 3-0001

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisas 5100 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmadienį 8-10 val. vakaro
antradienį, trečiadienį, penktadienį 6-9 v. v.
sešadieniais 2-4 val. po pietų

DR. V. P. TUMASONIS
C H I C A G O
2458 WEST 71ST STREET
Kampas 71 ir Campbell Ave.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIBson 8-6195
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 9 val. vak., antradienį, penktadienį, nuo 1 iki 5 val. popiet, sešad. nuo 2 iki 4 val. popiet, trečiadieniais uždaryta.

Telef. ofiso ir rez.: PROspect 6-9400
Dr. Ona Vlaskevičius
(VASKEVICIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; sešad. 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZELIS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 S. ASHLAND AVE. YA 7-2244
Val.: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Telef. ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31ST STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvės)
Pirmadienį valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Sešadieniais 1-4 p. p. Sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai, Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sešadieniais 9-11
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA YA 7-7381
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 ryto (trečiadienį uždaryta), sešad. 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIŠKŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARds 7-1829
Pritaiko Akinius, Kreivas Akis, Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
755 WEST 35TH STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Treciad. nuo 10-12; penktadienį 10-2.
Sešadieniais 10-2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išsėdus keičias akis bei operacijas. Iveda netikrą - dirbtinį aki pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja per 39 metų. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YARds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.

GRADINSKAS
KOKIA TV GERIAUSIA?
PASITARKIT SU SPECIALISTU
1958 m. spalvota TV, fonografai, radijai, vokiški aparatai • Primam sensus • Garantuotas taisymas.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FR. 6-1998. Sekm. uždaryta.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR IVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

BALDU PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALIUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, seziningas patarnavimas su pilna apdrauda.
R. ŠERENAS
2047 W. 67th PLACE
Chicago 36, Ill. Tel.: WA 5-8063

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Seštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.

Sekmadienį 8:30-9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

— WEDNESDAY, SEPT. 4, 1957

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Darbo Dienos trafiko aukos

Galutinės žinios apie mirtinas automobilių nelaimės per Darbo Dienos 76 valandų savaitgalį dar galutinai nesuvestos.

Bet ir žinomieji trafiko nelaimingieji atsitikimai yra didesni, negu buvo pranašauta tarybos kovai su nelaimingais atsitikimais (420 žmonių). Yra žinoma, kad nuo penktadienio vakaro 6 val. iki pirmadienio 12 val. nakties automobilių nelaimėse žuvo 430 žmonių. Pati tragiškiausia Darbo Diena buvo 1951 m., kada automobilių nelaimėse žuvo 461 žmogus.

Gaudo Englewoodo prievarautojus

Englewoodo policijos viršininkas kapt. Breitzke pranešė, kad jo detektyvai suėmė 9 vyrus, kaltinamus nepilnamečių merginų prievarstavimu.

Vietos gyventojai turi įsisteigę savisaugos organizaciją ir per ją skundėsi merui Daley dėl nepakankamos policijos apsaugos.

Septynios merginos, suimtųjų bernų aukos, yra nepilnamečės, bet ne iš tų padorių. Vienos su savo prievartautojais susitiko tavernose, kitos susėdusios į pravažiuojančių vyriškių automobilius. Suimti ir 3 tavernų patarnautojai už girdymą nepilnamečių. (v)

Koks šventis su uodega? Atsakyti gali tik KNYGOJE. (v)

Plėšikai nudavė esą policininkai

Naktį į Dr. Robert Martin butą, 1617 W. 93rd St., pasibeldė žmonės. Kai atsikėlė šeimininkė, šie pasakė, kad jie yra policininkai.

Atsikėlė ir daktaras ir "policininkus" įleido. Jiedu padarė bute kratą, neva ieškodami pavogtų brangenybių, kaip kad nurodęs vienas iš suimtųjų vagių. Kai jiedu išėjo, daktaras pasiūlydė \$5,000, laikytų šiaip sau smulkiems bėgamiems reikalingams. (v)

\$37.5 mil. uostui

New Yorko inžinierių firma, išstudijavusi Čikagos uosto gražią ateitį, kai tik bus baigtas šv. Lauryno laivų kelias (1959 metais), pasiūlė uosto centrą su 13 dokų ir ilgomis krantinėmis pastatyti Čikagos upės žiotyse.

Ekspertai sako, kad Čikaga galės tada konkuruoti su Calumet uostu, kadangi kiekvieno laivo kelionė į Calumet bus apie \$1,300 brangesnė (už vilkikus, tiltus ir kita). Meras Daley šį projektą įteiks miesto tarybai. (v)

Apiplėšė prie policijos namų

Trys policijos detektyvai, stovį prie policijos būstinės, 1121 So. State St., pamatė, kaip 3 plėšikai užpuolė žmogų dvijāt gatvių toliau, prie State ir 13th Street.

Detektyvai Thomas Kernadham ir John Collins puolė plėšikus vyti iš netrukus pagavo. Jie buvo: Herman Bailey, 17 m., iš 1052 East 43rd St.; Thomas Rambo, 35 m., iš 4165 Ellis Ave. ir Scott Morgan, 21 m., iš 2209 Prairie Ave.

Robert McKeague, 50 metų, iš 618 So. State St. patvirtino, kad suimtieji atėmė iš jo \$8 ir dėžutę cigarečių. (v)

Gerbiamieji NAUJIENŲ skaitytojai!

Nuo antradienio, 1957 m. rugsėjo 3 dienos, už atskirą NAUJIENŲ numerį teks mokėti 7 centus, o už priedą turintį šeštadienio numerį — 10 centų. Metinė NAUJIENŲ prenumerata Chicagoje bus \$13.00, o kitose JAV vietose ir Kanadoje — \$11.00.

Pakilus popieriaus, dažų, mašinų, jų dalių, išvežiojimo ir darbo kainoms, esame priversti kelti dienraščio kainą, kaip jas pakėlė kiti Chicago dienraščiai.

NAUJIENOS jokių subsidijų iš pašalinių šaltinių niekad negaudavo ir dabar jų negauna. Jos vertės ir turi verstis iš savo biznio ir skaitytojų paramos. NAUJIENOS neprašinėja aukų ir nevargina savo skaitytojų nuolatiniiais ubagavimais. Per 43 metus jos teikė savo skaitytojams teisingas ir tikslias žinias apie svarbiausius pasaulio įvykius. Jos yra pasiryžusios ir toliau taip elgtis.

Esame tikri, kad mūsų skaitytojai supras laikraščio kainų pakėlimo priežastis ir skaitys NAUJIENAS, kaip jas skaitė iki šio meto.

NAUJIENŲ Administracija

Jau laikas užėiti į...

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

ir pradėti planingai ir reguliariai taupyti.

- DIDELIUS NUOSIMČIUS MOKAME NUO 1905 M.
- SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00 JAU NUO 1935 M.

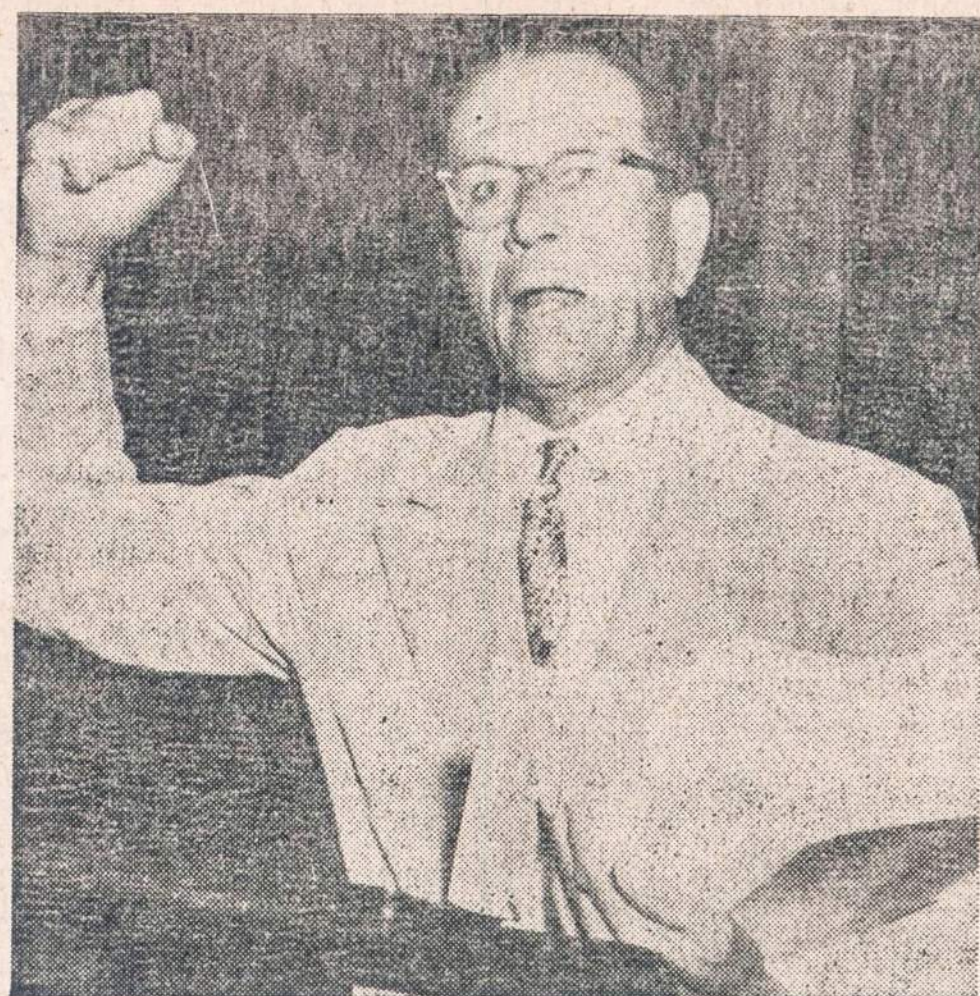

Mes visados esame pasiruošę Jums patarnauti.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
JOHN J. KAZANAUSKAS, President

2202 WEST CERMAK ROAD Chicago 8, ILLINOIS
Virginia 7-7747

Senatorius Allen J. Ellender (demokratas iš Louisianos) laukia savo eilės kalbėti Teisių Biilauz reikalui.

TRUMPAI

—Brolių Kasulaičiai, Cicero

gyventojai, pasitraukė iš biznio. Jie laikė likerį sandėlyje 5000 W. 14th St. Biznį pardavė kitataučiams. Jaunesnysis brolis, Jerry Kasulaičis, jau susirado sau kitą užsiėmimą: jis savo trokū išvežioja valgomų daiktų produktus. Geros jam sekėms. D.

—P. Putrimas ir Adomas Bernadišius, Cicero

gyventojai, pradėjo atostogas ir gerai pasilsėjo. Abu jau stojo prie savo kasdieninio darbo: Bernadišius vėl pardavinėja kurą, o Putrimas sukinėjasi savo maisto krautuvėje, kur visada pilna gėmų prekių ir malonus patarnavimas. —D.

—Nidos restoranai, vos spėj

pasaulį pamatyti, buvo pranykę. Ir jis užsidarė dėl to, kad jam buvo įsakta užsidiaryti. Buvo išskaba: "Open 24 hours". O paskui atsitiko taip, kad restoranai buvo "Closed 24 hours". Dabar ir vėl jis atsidarė. Matyti, kliūtys, dėl kurių jis turėjo užsidiaryti, buvo pašalintos. —D.

—Naujieji Liberty valgyklos

savininkai gerai tvarkosi. Kostumerių valgyklai yra ir jie patenkinti maistu bei patarnavimu. O tai juk ir yra svarbiausias dalykas. —D.

—Seserų Blandyčių trio, atli

kę programą Ciceroje Amerikos L. B. Tarybos nariams pagerbti bankete ir susilaukęs didžiausių ovacijų, dalyvaus Tautos Šventės — rugsėjo 8-sios minėjime.

—Chicago Apygardos L. B.

Valdyba šiais metais, kaip ir perėtais ruošia Rugsėjo 8-sios — Lietuvos Tautos šventės minėjimą š. m. 15-tą dieną Lietuvos Auditorijoje.

—Dr. St. Biežis pirmininkauja komitetui, kuris rengia 20-ies metų paminėjimą nuo Lietuvos laimėjimo Europos krepšinio pirmenybės Rygoje.

—Tarpautinė galvijų paroda

Chicagoje atsidarys spalio 15 d. ir tęsis iki spalio 24 dienai. Tos parodos yra rengiamos Chicago amfiteatre ir jos yra didžiausios pasauly.

Važiuosime į Zarasus

Sutiktas vienas zarasietis klausia, kada važiuosime į Zarasus. Sakau, kol Lietuva užverta geležine tvora nuo laisvojo pasaulio, tai neįmanoma į Zarasus važiuoti. Sakau į išvyką (Zarasine) į žaliuojančią giraitę, kuri įvyks rugsėjo mėnesio pradžioje, tai važiuosime.

Ak, tai zarasinė, — zarasietis susimąstęs pareiškė. Sako, aš dar tremties lageriuose būdamas "NAUJIENOSE" skaitydavau apie Čikagoje esančią Zarasiškių Klubą tradicinę šventę — zarasinę. Gėrėdavau, kad zarasičiai turi klubą laisvame krašte Amerikoje, kuris kiekvienais metais atitinkamai paminėti tėvynės Lietuvos papročius. Dabar jau, sako, ir aš esu klubo narių eilėse ir, kai parvažiuoju iš zarasiškių parengimo, tai tik-

rai jaučiuosi, kai Zarasuose bu-

vęs. Taigi ir šiemet sekmadienį, rugsėjo 8 d., priešais Lietuvų Tautines Kapines, J. Leppos žaliuojančiame sode, įvyks Zarasiškių Klubo rengiama tradicinė šventė (ZARASINĖ), į kurią esate kviečiami zarasiškiai ir nezarasiškiai praleisti smagią dieną, bediskutuodami bėgančius įvykius.

Klubo nario K. Davis orkestras linksminis iki vėlyvo vakaro. Nestokuos skanių užkandžių bei troškulio malšinancio skystimėlio. Klubo narys ir gabus žurnalistas Stasys Juškenas papasakos įspūdingas įvykius, pagaliau, nuplaukė prie Laisvės Stovylos, kur įsigavo iki pat viršinės, bandydamas pamatyti Zarasus.

Atsargiai, Stasiuk, laipioi

ir tokias aukštas vietas, kad kartais nenupultum. Pastaba. Klubo po vasaros atostogų pirmas susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 29 d. 1 val. po pietų Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. —J. Tarulis.

Mirė Motiejus Grakauskas

Floridoj, Miami mieste, mirė Motiejus Grakauskas.

Ponai Grakauskai prieš porą metų iš Chicago išvyko į Miami, Floridą, kur pastoviai apsigyveno. Deja, nelgail Motiejui ten teko gyventi ir džiaugtis Floridos gražybėmis. Yra sakoma, kad nuo mirties nepasilsėsi: kur bevažiuosi, ji suranda savo auką visur.

Ponai Grakauskai Chicagoj išgyveno apie 50 metų. Visą laiką gyveno šiaurvakarinėje miesto apylinkėje.

Velionis Grakauskas priklausė įvairioms vietos organizacijoms ir buvo aktyvus jų darbuotojas. Priklausė SLA 226 kuopai, Chicago Lietuvos Draugijai ir Humboldt Parko Lietuvos Klubui, kuriame daug darbavosi būdamas pirmininku per eilę metų. Velionis visuomeninėje veikloje aktyviai reikšėsi. Kadangi ponai Grakauskai Chicagoj turėjo plačias pažintis ir su visais gražiais sugyveno, tai jiems išvykus į Floridą pasidarė savotiška tuštuma. Pasigendama buvo jų kaip mažosios būreliaus, taip ir viešose sueigose.

Reiškiu didelę užuojautą ponai Grakauskienei, sūnui Beninui ir jo šeimai. —K. Cepukas.

DAR NEVELU

įsigyti sau arba pasiūti į Lietuvą ir kitus kraštus šveičišką ar amerikonišką laikrodį, akordeoną, fotoaparātą, siuvamą mašiną, plunksnakotį, stiklui pianti deimantinį peilį ir visą eilę kitų prekių.

J. Karvelis, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. tel. YA 7-0677.

P. S. Paskutinės naujienos: vaigių gaminimo knyga, "Gintarėle"—vaikams pasakos, Rašitikio Atsiminimai II t., prof. V. Tumėnienės Atsiminimai, iš Lietuvos plokštelių alb., J. Švedo ir kitų dirigentų. (Sk.)

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGAS darbininkas mažoje ūkėje. Kreiptis 1840 So. Halsted St. Canal 6-5821.

RENTING IN GENERAL Nuomos

NAMŲ SAVININKAI!
PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI NEMOKAMAI.
Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitam patarnavimui skambinti Prospect 8-2234.
Varpas Real Estate
5916 So. Western Ave.

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių butas 3722 W. Marquette Rd. RE 5-7161.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

SAVININKAS PARDUODA taverną ir 2 butų (4 ir 6 kamb.) mūrinių namų. 2711 West 59th St.

RETAI PASITAİKO PROGA!

Parduodamas tavern su mūriniu namu. Daran is labai gera biznį tarpe dviejų lietuvių koplyčių. Kas norėtų mat isigyti tokią vietą, nepraleiskite tos progos. 4346 So. California Ave.

TAVERNA IR UŽKANDINĖ

Dviejų aukštų namas, 4 kambariai, tavernos užpakalyje. 3 ir 4 kamb. butai antrame aukšte. Nuolatiniai dirbtuvių klientai. Dero gerai biznį. Uždaryta vakarais. Savininkas Bishop 7-9317. 4555 SO. McDOWELL.

RETAI PASITAİKO PROGA!

Parduodamas tavern su mūriniu namu. Darant labai gerą biznį tarpe dviejų lietuvių koplyčių. Kas norėtų mat isigyti tokią vietą, nepraleiskite tos progos. 4346 So. California Ave.

MAISTO PARDUOTUVĖ IR MESOS KRAUTUVĖ

Saldytas maistas, vaisiai ir daržovės. Idealus biznis porai. Modernus mūro namas. 5 dideli kamb., 3 miegamieji. Sildymas alyva. Pilnas rūsys, 2 auto garažas. RERepublic 7-7265.

PARDAVIMUI likerių krautuvė ir baras, esantis 69 ir Racine Ave., įsteigtas 1939. Liga verčia parduoti. Dėl susitarimo skambinti HUDSON 3-2266 po 3 val. popiet. Klausiti NICK.

TAVERNA ir 4 kambarių butas Gage Parko kolonijoje. Galima pirkti ir su namu. Telefonuoti vakarais po 5 val. RERepublic 7-3574

Maywood, Ill.

Išvyko ir grįžo

Rugpjūčio mėn. 30 d. trys jaunuoliai: Algirdas Tautkus iš Maywood, Algirdas Stankevičius ir Vitalius Utara, abu iš Melrose Park, išvyko atlikti karinės prievoles. Apmokymui išvežė į Colorado. Vienos savaitės bėgyje iš kariuomenės grįžo Junkeris ir Želvis, abu iš Melrose Park. Tebetarnauja kariuomenėje išvykusiojo Vitalio Utara brolis. Tai pirmas kartas, kad iš mūsų mažos kolonijos yra kartu pašaukti trys jaunuoliai.

Išleistuvės

Visi trys jaunuoliai priklausė Melrose Park AL Bendruomenės skyriui ir pora SLA 117 kuopai. Tačiau jų išleistuvėmis niekas "nesidomėjo". Matyti, permenkos "asmenybės". Dėl to atsirado iniciatorių jaunuolių, kurie nors vienam Algirdui Tautkui suruošė išleistuves Ciceroje, "Steve's Club" salėje, 1500 So 49th Ave. O tie kaltininkai buvo Steve Gobis (klubo savininkas iš Cicero) ir Rimas Kuzelis iš Maywood.

Buvo pakviesti ir dalyvavo kartu išvyksta armijon A. Stankevičius ir V. Utara. Kad ir buvo šiokiadienis (trečiadienis VIII.28), bet iš Melrose Parko, Cicero, Maywood, Čikagos ir Belwood kolonijų susirinko gražūs būrys jaunimo, kuris linksmiai praleido laiką, pasivažiavo, pasižoko, padainavo, atnaujino pažintis ir užmezgė draugystę.

Išleistuvėse dalyvavo ir tik ką grįžę iš kariuomenės Junkeris ir Želvyss. Puikiai ir gražiai pagrojo Juozo Koziko vadovaujamas orkestras. Išleistuvės buvo malonios, tikrai puikios, kultūringos. Per mane prašė Algirdo Tautkaus tėvas (Kazys), spaudos darbininkas ir žurnalistas, perduoti jo padėką "Steve's Club" savininkui Steve Gobui už davimą nemokamai salės ir kitą paramą; Rimui Kuzeliui už vadovavimą ir suorganizavimą, Juozui Kozikui ir jo vyrams už nemokamą pagrojąmą, o jaunuoliams ir jaunuolėms už dalyvavimą. —Antanas Petrelis.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

MARQUETTE PARKE 1) 6 kamb. padidintas mūr. 5 metų. Pirmam aukšte 3 gražūs kamb., kabinėtinė virtuvė, kokių vonia ir dar puikus kambarys porčiūje. Viršuje puikiai įrengti 2 dideli kamb., dušas, tualetas, prausyklė ir visi įrengimai virtuvės prijungimui. Pylelemis klotas rūsys. Gazo sildymas. Garažas. Idealus pirkinyas didesnei arba giminin-gai šeimai. \$22,500.

2) Mūr. 6 kamb. bungalow, dar 1 puikus kamb. porčiūj. Dvigubas garažas. \$18,400. A. Reklaitis.

7 KAMB. (4 mieg.) mūr. bungalow. Aut. karšto vandens-alyvos sildymas. \$21,000. A. Katilius.

KETURIŲ BUTŲ moderniškai su-tvarkytas mūr. namas Marquette Parke. Daug priedų. Virš \$5,000 pajamų. \$38,000. Volodkevicius.

TAIP PIGIAI IR TAIP GERAI dar niekas nenusipirk! Marquette Parko kolonijoje 5 metų 2 modernizuoti butai po 4 kamb. (po 2 mieg.), puikiai plasteruotas rūsys — tinka butui ar bižniui, apsauga nuo potvynio, gerai apšildomi butai — radiant — alyva. Namai vertas daugiau, nei prašo. \$34,000. A. Sirutis.

NEAPSIRIKSIT — tikrai puikus mūr. 6 kamb. 5 metų namas Marquette Parke. Gazo sildymas. Apsauga nuo potvynio. 2 karų garažas. \$26,000. A. Sirutis.

LIQUOR STORE su visais įrengimais. Metinė apyvarta \$95,000. Dirba 2 žmonės. \$7,000. Savininkas gali parduoti kartu su šiuo bižniui ir savo puikią 6 kamb. rezidenciją Chicago Lawn — 5 min. nuo biznio. Reziden-cija \$19,500. Volodkevicius.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

cijos kaina \$19,000. A. Reklaitis. GEROS PAJAMOS — \$430 į mėnesį 4 po 4 kamb. Marquette Parke. \$46,000. Volodkevicius.

36 PĖDŲ SKLYPAS. Angliško tipo 15 metų 6 kamb. mūr. namas netoli Marquette Parko. Gazo šiluma. Įstai-sytas rūsys. Garažas. \$20,000. A. Sirutis.

TIK \$19,000. 6 kamb. mūr. 10 metų rezidencija, vienas blokas nuo Marquette Parko. Sildymas alyva. Įstai-sytas rūsys. Apsauga nuo potvynio. A. Katilius.

SAVIAKAINA — \$16,500. 5 kamb. patogus mūr. bungalow, moderniškai virtuvė ir vonia, automatiškas sildy-mas alyva, garažas, blokas nuo Marquette Parko. Volodkevicius.

RESTORANAS — jau 30 metų puikiai einas biznis — su visais įrengi-mais ir 4 kamb. butu užpakalyje. Gražūs 6 kamb. butas viršuje. Sildymas karštu vandeniu-alyva. 2 auto gara-žas. \$32,500. A. Sirutis.

3 BUTŲ PAJAMŲ namas. \$300 į mėnesį ir savininkui moderniškai įrengtas puikus 3 miegamųjų butas. Retas tokia dideliu pajamų pirkinytis tik už \$24,500. Įmokėti reikia tik \$6,000. Ashland ir 65th St. A. Reklaitis.

7 METŲ 5 KAMB. mūr. bungalow arti Marquette Parko. Įstaišytas rū-sys. 2 karų garažas. Geriausias pasiū-lymas. A. Katilius.

PUOŠNUS mūrinius 6½ kambarių Marquette Parke. Karšto vandens sildy-mas. Moderni vonia ir virtuvė. Gražūs kilimai, dideli kambariai. Kaina \$19,500. Volodkevicius.

BRIGHTON PARKE

1½ AUKSTO mūrinis, 7 kambariai (4 miegamieji apačioje), 4 kamb. butas viršuje, 50 pėdų lotas, 2 mašinų mūrinius garažas. Kaina \$23,500.

3 AUKSTŲ mūrinis, 12 po 6 kamb. duodantis metines pajamas \$12,240. Parduodamas už netikėtiną kainą — \$65,000.

GAGE PARKE — 2 aukštų mūrinis 5—6 kamb. su 3 kamb. moderniškai įrengtu butu rūsyje. 2 mašinų mūrini-garažas. Atsineškite rankpingtonius. Pilna kaina \$26,500.

KITUR — apie Pulaski ir 64th gat. Įmokėjus \$2,500 galima nupirkti 6 kambarių mūrinių namą. Gazo sildy-mas. Pilna kaina \$10,000.

2 AUKSTŲ mūrinius namus. Liker štoras ir baras pirmam aukšte, 8-nių kambarių butas antrame aukšte. 68 ir Ashland apylinkėje. Biznis vei-kiantis nuo 1919 m. Savininkas ver-čiasi kita profesija. Kaina už namą \$24,000.

PASITEIRAUKITE mūsų namų są-rašę ir išsitinkite pirkinį gerumui VARPAS, Real Estate INSURANCE, NOTARY PUBLIC 5916 SO. WESTERN AVE. Prospect 8-2234 arba HEMlock 4-7085

CICERO — mūr. 4 flatų, 2x4 ir 2x3 kamb. Alyva pečium šild. Pajamų \$3,000 į metus. Nėra išlaidų—viskas pilnai atremontuota. \$31,900. Svoboda, 6013 Cermak — Bishop 2-2162.

PERSONAL Asmenų Ieško

PAIESKOMAS

Galkauskas Teodoras, sūnus Domini-ko, kilęs iš Tytuvėnų parapijos. Gal-kauska arba jį pažįstantis prašome parašyti: Mr. Rokas Praspalaukas, 2435 West 45th St., Chicago 32, Ill.

PAINTERS AND DECORATORS Maliavotojai ir Popieriuotojai

DAŽYTOJAS-DEKORUOTOJAS

Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt. Skambinkite: PRescott 9-0225

10046 SO. LOWE AVE., CHICAGO

AUTOMOBILES—TRUCKS Automobilai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOZIKOS

Lietuviška gazolinio stotis ir auto taisyimas.

CALL-ME-MOTORS Co.

5759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533

Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

CONTRACTORS—BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS

(REMODELING)

Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.

Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS

6508 SO. TALMAN AVE.

Grovehill 6-7692 arba Lafayette 3-1209

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stožai, kamina, porčiai ir langai. Ce-mento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite

LIUDAS TAUJENIS

6828 SO. MAPLEWOOD AVE.

HEmlock 4-5848